

РІК LVI, Ч. 4

КВІТЕНЬ — 1999 — APRIL

№ 4, VOL. LVI

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОІЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LVI

КВИТЕНЬ

Ч. 4

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англійської частини — **Тамара Стадниченко**

Редакційна колегія:

Анна Кравчук — Голова Союзу Українок Америки

Марта Богачевська-Хом'як

Любов Волинець

Анна-Галія Горбач

Іванна Рожанковська

Ярослава Рубель — член Екзекутиви СУА
для справ преси

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Адміністратор-бухгалтер **М. Оріся Яцусь**
Тел./Факс: (732) 441-9377

Річна передплата в США

Для членів СУА \$ 25.00

Для інших передплатників \$ 30.00

Поодинокі числа \$ 3.00

В країнах поза межами США US \$ 40.00

OUR LIFE

VOL. LVI

APRIL

№ 4

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**English Editor — **Tamara Stadnychenko**

Contributing Editors:

Anna Krawczuk — UNWLA Inc. President

Martha Bohachevsky Chomiak

Anna-Halia Horbach

Iwanna Rozankowskyj

Jaroslawa Rubel — UNWLA Inc. Press Chair

Lubow Wolynets

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Business administrator: **M. O. Jacus**

Тел./Факс: (732) 441-9377

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers \$ 30.00

Annual subscription in countries other than USA \$ 40.00 US currency

Single copy \$ 3.00

ЗМІСТ

Віктор Кордун. 13 Псалом трьох смертних господніх днів ...	1
Таня Осадца. Сокальські писанки	2
Стефанія Павлишин. Найвизначніша українська композиторка	5
Валентина Савчин. Безсмертний Дон Кіхот	8
Марта Богачевська-Хом'як. Люба Комар. (Процес 59-ти)	10
Віктор Кордун. Вдовиний льон	11
Левко Хмельковський. Це було недавно, це було так давно.....	11
Вісті з централі	12
Our Life	
Oksana Holovetsky Everts. Investments: Getting Started.....	13
Gina M. Tabasso. My first pysanka	15
Iryna and Ihor Kalynets. Pysanky.....	15
News from UNWLA Headquarters	15
Helene Turkewicz-Sanko. Two Human Journeys in Opposite Directions	16
Tamara Stadnychenko. How to pick a ham: a guide for the culinarily challenged	19
Лукія Гриців. Наше харчування	21
Дописи округ і відділів	22
Загальні збори відділів	26
Пожертви	28
Нашим дітям	34
Посмертна згадка	36

Ілюстрації Дарії Наушко.

Illustrations by Daria Naumko.

На обкладинці: Сокальські писанки.

On the cover: Pysanky from Sokil.

Просто всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріяли і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріяли просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторів".

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 1999 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

13 ПСАЛОМ ТРЬОХ СМЕРТНИХ ГОСПОДНІХ ДНІВ

*Сине Божий, за три дні і три ночі
помер Ти смертю усього людства
та ще кожного з нас поодинці.*

*(Помилуй Господи наш рід і народ
і всю суцзу під сонцем рослинність!)*

*Чи було Тобі страшно не вийти з чистієс смерті,
чи було Тобі страшно не ввібрати у себе
всю вселюдську минулу і майбутню смерть?*

*(Помилуй, Господи, наш рід і народ
і всю твар, в якій миготить життя!)*

*Заціпеніння від горя, крейдяний відчай
і якийсь невідомий незнаний вітер
за цей час проросли крізь Тебе
й розцвіли над нами прапервісним Словом.*

*(Помилуй, Господи, наш рід і народ,
і народи, які тут жили перед нами,
і народи, які тут житимуть після нас!)*

*Ми були розлиті по смерті,
як води розлиті по весінньому лугу,
день днів передавав про нестиглість життя,
ніч сповіщала ночі про неостаточність смерті:
страх Господній у чистій срібній посудині —
жасмин буде свіжий у ній довіку.*

*(Помилуй, Господи, наш рід і народ,
доземні й донебесні помилуй води,
молоді мінерали і солені зорі помилуй, —
я посвідчую, вони ані в чому не винні!)*

Віктор Кордун. // Білі псалми. Київ, 1998 р.

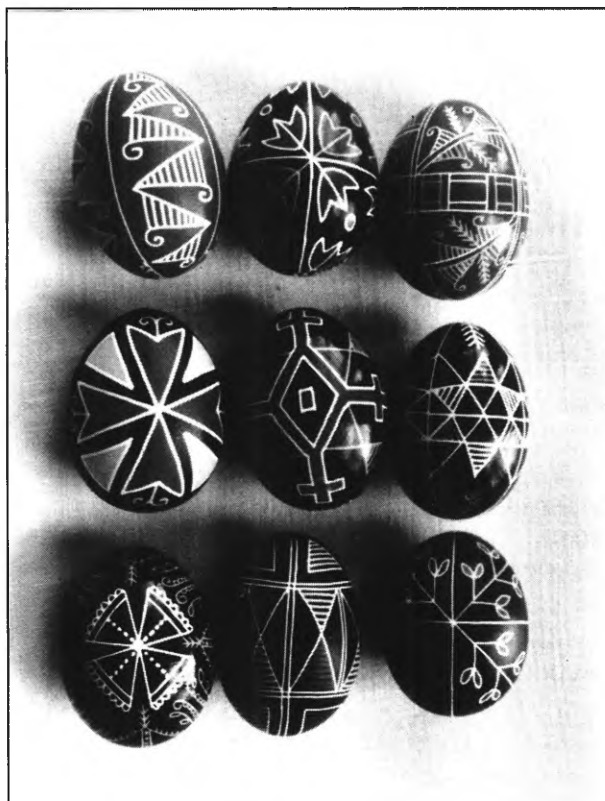
Христос воскрес! Воістину воскрес!

З ВЕЛИЧНИМ ПРАЗНИКОМ

ЩИРО ВІТАЄМО

ВСІХ ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ!

*Писанкові взори з кінця XIX ст.
Pysanka patterns from beginning of 19th century.*

ТАНЯ ОСАДЦА

СОКАЛЬСЬКІ ПИСАНКИ

Зацікавлення писанками почалося при кінці XIX ст. У тому часі повставали перші приватні і музейні збірки народного мистецтва, в тому й писанок. Вже тоді писанки Сокальщини знаходилися у музеї Товариства “Просвіта” і графа Дідушицького у Львові. Цими збірками користувалися перші дослідники сокальських писанок Мирон Кордуба і Броніслав Сокальський. Згодом музейна збірка “Просвіти” перейшла до музею НТШ, а у 40-их роках, разом зі збіркою музею графа Дідушицького, збагатила велику колекцію писанок, яка сьогодні знаходиться у Львівському Етнографічному Музеї.

У своїй праці “Писанки на галицькій Волині” Мирон Кордуба описував писанки околиці “з якою був найліпше ознайомлений”, тобто повіти у північній частині теперішньої Львівської обл., в тому числі Сокальського повіту. Вже тоді, у 1896 р. Кордуба писав, що звичай занепадав а результатом такого занепаду була щораз більша кількість крашанок... ”де менше дбайливі

задовольються ними”. Поволі писанням займалося тільки кілька жінок а, врешті, траплялися села “де вже лише одна стара бабуся вмів писати писанки і за них каже собі нераз дорогого платити”. Платня була різна, залежно від досвіду майстрині і бажаного взору. Звичайно за написання однієї писанки в тому часі вимагали по 2-3 яйця, або 3-10 крейцарів.

Іншим доказом занепаду звичаю Кордуба вважав писанки на червоному тлі бо... “коло них менше заходу”. На тих писанках бачимо тільки дві або три барви. Такі писанки називали на Сокальщині “написана в один віск”, або “написана в два воски”, на них взір був написаний білою і жовтою фарбою на червоному тлі. До таких писанок треба зачислити також взори писані білою і жовтою фарбою на чорному тлі. Такі писанки називали на Сокальщині “жалобними”.

Траплялись, однак, села, де звичай не занепадав а поширювався. В тих селах менше вживали крашанок і писанок на червоному тлі. На

їх місце появлялися писанки з чорним тлом розписані в “три воски”. Надзвичайно важливим додатком до праці Кордуби є тринадцять таблиць, де відтворено в кольорах понад 150 wzorів писанок з околиць північної Львівщини.

На підставі своїх спостережень Кордуба вважав орнаментацию на писанках важливішою від обрядової. Він поділяв писанковий орнамент на три головні групи: геометричний, рослинний і тваринний. До групи геометричних орнаментів він зачисляв також побутові предмети і християнську символіку.

Інший автор, який описав писанки Сокальщини, Броніслав Сокальський поділяв “рисунки” на яйці на два типи: а) простолінійний геометричний рисунок і б) рисунок кривими, хвилястими або “слимаковими” лініями.

Розміщення wzorів на писанках того часу було найчастіше у вісьмох сегментах-трикутниках на які була поділена овалодна форма яйця — двома поздовжніми і однією поперечною лініями. У тих полях були приміщені орнаментальні мотиви з вищезгаданих груп. З усіх wzorів, які бачимо на таблицях Кордуби, майже половина має такий поділ. Сокальський, описуючи розписування писанок, згадує виключно поділ... “на вісім трикутних піль”. На жаль, до свого опису він не долучив жодних рисунків писанок.

Ця схема розподілу і розташування wzorів на писанках була найбільше розповсюдженою і у інших регіонах України. Такий поділ яйця полегшував писанкарці розписувати wzори на овалодній формі яйця.

Дуже цікавою частиною праці Кордуби є записані назви wzorів, а радше назви поодиноких елементів, які склалися на wzір цілої писанки. Wzори писанок на Сокальщині називали завжди в орудному відмінку, наприклад: “описана пасочками”, “клинчиками”, “квіточками” і т. п. Б. Сокальський пише, що писанки з геометричним wzором називали “описана крисками”, тобто рисочками. Оба дослідники вважали, що деякі геометричні wzори нагадують мережку або вишивки.

Геометричні мотиви, що прикрашували писанки при кінці XIX ст., називали: “решітка”, “пасочки”, “куточки”, “кошички”, “грабельки”, “вітрячки”, “звізди”, “рожі” і різного рода форми хрестів. Всі рослинні або квіткові мотиви того часу були розміщені симетрично в полях, утворених лініями — “переділками” на поверхні яйця. Дуже популярним рослинним wzором був мотив “смеречки”, який Кордуба вважав переходним від геометричного до рослинного орнаменту. Іншими рослинними мотивами були “листочки”, “квіточки”, “виноград”, “дубові листки” і стилізоване дерево життя.

Wzори із тваринним орнаментом трапляли-

ся дуже рідко. Були це стилізовані зображення птахів або частин їх анатомії як “курчячі ніжки”, “качачі лапки”, “баранячі роги”, “павучки” і т. п.

Першими натяками про зміни, які почали заходити в орнаментацию сокальських писанок на переломі XIX і XX ст. є заввага Б. Сокальського що... “в с. Городиловичі старші жінки пишуть щораз менше писанок, бо їх стародавні wzори (“паски”, “хрестики” і т. п.) мають мало признання.

Першенство мають писанки мальовані дівчатами котрі ходили до школи і вчилися рисунків. Вони відтворюють на писанках wzори, що рисували у школі. В іншому місці допису автор пише, що в с. Стенятин пишуть “квіти як на хустках”.

З того стає зрозумілим, що наступила зміна в моді. Нові уподобання переважали над традицією. Віра у магічну силу писанкових символів переставала існувати. Можливо, що бабусі писали ще старі геометричні wzори “крисками”, бо це було простіше, але молоді жінки і старші дівчата почали виводити на яйці дивовижні, нереальні квіти і цей спосіб розписування писанок став на Сокальщині дуже популярним.

На мою думку, це одинокий регіон в Україні де наступила така дражлива зміна в орнаментацию писанок.

Розглядаючи квіткові орнаменти на сокальських писанках з XX ст. можна завважити, що вони були писані свobodно, спонтанно, мабуть без попереднього рисунку олівцем. У деяких випадках бачимо спробу нарисувати натуралістично квіти такі, як конвалії чи незабудьки. Найбільше розповсюдженими були великі червоні квіти, контури яких були розписані білою фарбою. Їхні пелюски і листки часто були обведені ще жовтою зубчастою лінією. Червоні пелюстки великих квіток були прикрашені жовтими крапками, або рисочками. Дуже характерним явищем було те, що листки навпіл заповняли жовтою і червоною крас-

*Сокальські писанки початку XX ст.
Pysanky from Sokil. Early 20th century.*

кою. Розпис цих квіткових писанок був переважно “у три воски”. На них бачимо білу, жовту і червону фарбу на темному, переважно чорному тлі. Дуже рідко траплялися писанки на зеленому або іншому тлі.

Розписування квітів на поверхні яйця без поділу на менші поля вимагало великого хисту і вигадливості писанкарки. Фантастичні квіти нерівномірно обгортали поверхню яйця, або виростали з вазонів у формі стилізованого дерева життя. Таку писанку треба було оглядати обертаючи яйце докоола.

Найбільше талановитою, а через це і славною, майстринею у розписуванні квіткових орнаментів була селянка з с. Городиловичі Ірина Білянська (нар. 1899). Час розквіту її творчості припадає на 30-ті, передвоєнні роки. У Білянської вчилися розписувати писанки дівчата та жінки з Городилович і сусідніх сіл, проте, як пише Софія Чехович: “Ні одна з них не перевершила її в художньому розв’язанні композиції, в тонкості добору тонів, використанні техніки малюнку”.

І. Білянська випрацювала складний процес фарбування. Через вибілювання у капустиному квасі, вона змогла одержати широку шкалу барв. Її розпис був без традиційних контурів восковою лінією. Поверхню яйця вона заповняла гірляндами з дрібних квіточок і листків, якими обгортала вишивкові vzори, тризуби, патріотичні написи і написи “Христос Воскрес”.

На творчість Ірини Білянської звернув увагу мистецтвознавець Дем’ян Горняткевич. Він признавав що І. Білянська... “довела творчість до виняткових досягнень... і витворила власний стиль який має всі ознаки новітніх течій, але впливає з традиції...”.

Розквіт квіткових орнаментів на писанках Сокальщини припадає на 30-ті роки. Від того часу, як знаємо, відбулося багато змін.

Через індустріалізацію Сокальської округи багато сіл перестало існувати. Північно-західну частину Сокальщини відірвано від України і прилучено до Польщі. Корінне населення силоміць виселено. В нових оселях поселилися робітники з Росії і інших територій. Традиція розписувати писанки була жорстоко перервана — а квіти на сокальських писанках перестали процвітати.

Бібліографія

1. Мирон Кордуба. “Писанки на галицькій Волині”. // Матеріали до Українсько-Руської Етнології. Львів, 1899. Т. I. с. 169.
2. Bronislaw Sokalski. // Powiat Sokalski pod względem geograficznym, etnograficznym i ekonomicznym. Lwów, 1899. с. 208.
3. Софія Чехович. // Народне Мистецтво Сокальщини. Львів, 1957. с. 15.
4. Д. Горняткевич. “Писанки”. // Енциклопедія Українознавства. Мюнхен, 1949. Т. I. с. 313.
5. В. А. Маланчук. // Квітуче народне мистецтво. Львів, 1964.

СТЕФАНІЯ ПАВЛИШИН,
професор, доктор мистецтвознавства.

НАЙВИЗНАЧНІША УКРАЇНСЬКА КОМПОЗИТОРКА

Коли б так назвати Лесю Дичко в її присутності, вона б гаряче заперечила. Тому що є незвичайно скромною людиною, а це серед творців рідкісне явище: адже вони захищають свій талант, своє унікальне “я”. Коли Леся Дичко проводила у Канаді цикл лекцій про українську хорову музику, вона показала твори багатьох композиторів і ні одного свого, а саме вона є найяскравішою представницею цього жанру.

Ми маємо у галузі композиції немало обдарованих жінок різних поколінь. Та Леся виділяється не тільки через свою жіночість, а через те, що її творчість є квінтесенцією української музики в цілому. Вона втілила в ній характерні риси нашої нації: ліричність, щирість, м'якість, ніжність, та емоційність, схвильованість, поривання до дії. У суто музичній сфері це провідне місце співу, хорової і сольової вокальної музики. Так найкраще й найбезпосередніше втілювалися національні почуття і так склалася історична традиція, тому що не було відповідних умов до розвитку інструментальної творчості.

І ще в одному Леся Дичко виразила головне для українського народу: у створенні кантати “Червона калина”. Цей твір втілює все, що для нас дороге, близьке, найважливіше. Він писаний поривом душі і кров'ю серця. Цей шедевр української музики Леся написала у 1968 році — їй самій було тоді 28. Коли грала його і співала у себе дома в Києві, то здавалося, що як би “Червону калину” показати українцям за кордоном, то вони піднялися б визволити рідну землю. Тому що в Україні Леся мусіла дати кантаті іншу назву (“За мотивами старовинних українських пісень”), запис твору на платівку зірвали, вперше виконали тільки раз у 1974-му, а відтак лише 20 років опісля.

Звідкіля у Лесі такий твір, таке глибоке відчуття страждань українського народу? Адже народилася вона і виховалася в “інтернаціональному” Києві. Джерела тут далекі, від полтавського роду батьків, від їх історії та власного складного життя. Батько Василь сиротою ріс в страшних умовах дитячого будинку. Великим зусиллям волі зумів стати залізничним інженером і здійснити свою мрію — здобути музичну освіту і навіть компонувати, творити. Мати була педагогом, вихо-

Леся Дичко.
Lesia Dychko.

вательною. 30 вересня на ім'янини Віри ми святкували її 90-річчя.

Саме звідсіля Лесин характер, її доброта, безмірна любов до людей, відсутність не тільки “творчого” егоцентризму, але й егоїзму. А особистість гармонійно зливається у неї з характером творчості, що також не завжди буває у мистців. Потім пішло навчання — у спеціальній музичній школі для обдарованих дітей, а відтак у консерваторії. Тут Леся мала щастя студіювати у двох корифеїв української музики — Лятошинського і Данькевича. Борис Лятошинський, симфоніст світового масштабу, був найвизначнішим українським композитором першої половини ХХ-го сторіччя. Константин Данькевич — насамперед автор опер “Богдан Хмельницький” та “Назар Стодоля”. Леся закінчила також аспірантський курс у Москві, де бажав з нею працювати Шостакович, та їй довелося стажуватися там вже після його смерті.

Композиторка не обмежилася музичною освітою. Вона пройшла курс у київському Художньому Інституті (сьогодні Академії Мистецтв), відтак викладала там історію музики. Леся Дичко

тісно пов'язана також з Театральним Інститутом. Так що її творчість спирається не тільки на емоціях, переживаннях і на суто музичних традиціях. Вона великий знавець образотворчого мистецтва, архітектури, літератури, історії. Досить глянути на її бібліотеку, що охоплює ці всі ділянки від античності до сьогодення, від Вавилону, Єгипту, Греції і до ХХ сторіччя, від Плутарха, Сенеки до сучасних українських поетів. Композиторка постійно пізнає мистецтво різних народів, бо в порівнянні згліблює своє, українське. У 1990-ті роки вона написала фортепіянні цикли “Замки Лоари” та “Іспанські фрески”. В них витончене відтворення місцевих барв поєднується з чисто українськими рисами. І тут ще слід згадати талант Лесі — піаністки. Гляньмо на фото, де скульптурно зображені її руки.

Представляючи творця, мусимо хоч у загальному визначити його стиль. Для Лесі Дичко вихідними позиціями є внутрішні якості: задушевність, правдивість, прагнення до найвищого у всесвіті, в природі, мистецтві. Прекрасно знаючи найновіші технічні досягнення у галузі композиції, її системи і засоби, вона насамперед по-своєму продовжує рідні традиції. У найважливішому для себе жанрі, хоровому, вона виходить від найбільшого нашого майстра — Леонтовича (хто не знає його “Щедрика”!). Вона далі розвиває ту образність, кольоритність, що закладена у його хорах. Йде шляхом витонченості і ще більшої барвистості, де кожен голос або їх злиття можуть передати і конкретний кольорит і узагальнені емоції, можуть бути не тільки живим людським звучанням, але й інструментом. Крім того багато хорів Лесі Дичко написані з залученням оркестри, органу.

Творчість композиторки невідривно пов'язана з українським фолкльором. Та відбувається це в особливий спосіб. Якщо раніше українські композитори йшли від народних джерел до професіоналізму, то у неї є навпаки. Колись я назвала статтю про Лесю Дичко “Шлях до народного”, тому що вона свідомо і дуже індивідуально звертається до цієї скарбниці. У студентські роки вона їздила у фолкльорні експедиції по українських селах з колегами Валентином Сільвестровим та Леонідом Грабовським, які стали тепер визначними українськими композиторами (до речі останній живе тепер у Нью-Йорку). Отже ніхто з них не цитує у своїх творах українських пісень, черпаючи з них щось найглибше, найістотніше як стимул до власного самовизначення.

Навіть у “Червоній калині” Леся Дичко наводить лише один фолкльорний зразок — “Козак від'їжджає, дівчинонька плаче”. Джерелом надхнення є тут для неї народні тексти. Зрештою, у підсвідомості вони напевне пов'язуються з відповідною народною музикою. Тепер вважається

старомодним зворушуватись твором мистецтва. Але цього неможливо уникнути, слухаючи “Червону калину”. Перше, що відчувається, це внутрішнє хвилювання, повнота і глибина переживання. Твір викликає високі почуття, заторкує струни душі. Безумовно, однією з головних причин успіху є живий подих мелодичних першоджерел.

Сутність своєї “Червоної калини”, відразу після її написання сама Леся висловила так: “...для музики України найбільш типовою є глибока, прониклива ліричність. Однак в окреслені епохи — боротьби за національні ідеали, для людей цієї землі наступають моменти масових героїчних подвигів. Такі моменти і стали змістом кантати, в якій відстоюються безсмертні ідеали правди і вільності”.

Для п'яти частин кантати Леся вибрала не рідкісні, а популярні пісні часів героїчної боротьби українців з загарбниками. Ці пісні стали вже символами, з ними пов'язані окреслені емоційні асоціації слухачів. Широком є коло перевтілених у творі образів — від ліричних до героїчних. “Побратався сокіл з сизокрилим орлом” з першої частини є історично-епічною піснею; “Козак від'їжджає” та “Чи не я у лузі калиною була” (з другої) — ліричні. У третій частині використаний мотив жартівливо-танцювальної пісні про Байду; четверта “Сину мій, дитино моя” — жіночий плач, і нарешті, останньою є героїчна дума про козака Нечая.

Таким чином, “Червона калина” побудована на контрастних співставленнях протилежних за характером і настроєм образів: драматичного, ліричного, героїчно-жартівливого, ліричного, але ще сумнішого, і, нарешті, трагедійно-мужнього. Таке спрямування розвитку до кінцевої найвищої трагедійної точки є послідовним втіленням задуму.

Цій ідеї підпорядкований також виконавський склад твору: співаки-солісти з усіма тембрами голосів (тенор, меццо-сопрано, бас, сопрано, баритон — за послідовністю частин), хор та інструменти, які також міняються у кожній частині: фортепіяно, арфа, дзвони, ксилофон, літаври і ударні. У скорботно-ліричних, другій і четвертій частинах, переважає вокальне звучання, вільний нескінчений розспів, у якому захоплює імпровізаційність пісенної стихії. Натомість в героїчних образах (Байди і особливо Нечая) велике значення має ритм — вільний, змінний, а голоси переходять у скоромовку, відтак крик. Тим більше вражіння після гостро акцентованої мови справляє кінцева кульмінація у широкому хоровому розспіві — прославлення України та її героя.

Музику тим важче описувати словами, чим більше у ній душевного, сердечного, чим більше технічні засоби підпорядковані ідеї. Тому не знаю, чи вдалося мені сказати, що “Червона калина” є

центральною твором української музики, у якому висловлене все найдорожче для нашої нації. Та я впевнена, що слухаючи “Червону калину”, справжній українець буде зворушений до глибини душі. Хоч написана ще в юні роки, для Лесі Дичко ця кантата була кульмінацією її творчості. Якби вона нічого більше не створила, то “Червоною калиною” увійшла б в українську історію — і не тільки музики.

Але Леся написала ще багато творів у різних жанрах. В самому хоровому є у неї велика різноманітність в темах і засобах втілення: кантати і ораторії з оркестровим супроводом і без нього, цикли і окремі хори. У тому ж сміливо патріотичному спрямуванні Леся написала відразу після “Червоної калини” симфонію “Зелене євангеліє” на слова Б. І. Антонича для баса, сопрано і камерної оркестри. Та навіть під зміненою назвою цей твір не дозволено було виконувати.

До 1000-річчя Києва прозвучали нарешті кантата “У Києві зорі” і ораторія “І нарекоша імя Київ” (за літописами). Тут композиторка піднялася до вершин зображення епічного, старовинного, могутнього, непоборного.

У цей же період, 1980-ті роки виникла ораторія “Індія Лякшмі” до слів індійських поетів. В останні, 1990-ті рр. Леся Дичко написала дві хорові опери: “Золотослов” для солістів і мішаного хору без супроводу на слова з дохристиянської епохи, і “Різдвяне дійство” для солістів, дитячого і мішаного хору та ударних інструментів.

Окремою важливою сторінкою у творчості Лесі Дичко стала в останній час духовна музика. Це дві Літургії (друга для чоловічого і мішаного хору, перша для сопрано і чоловічого хору, з варіантом для жіночого або дитячого складу). Леся Дичко приділяє велику увагу творчості для дітей. Такими є в останній час чотири дитячі духовні кантати, але цей перелік слід би починати від кантат “Сонячне коло” та “Весна” 1970-их рр., “Барвінок” 1980-го року.

Також “дорослі” кантати слід би перераховувати від студентської ще “Думки” — рапсодії (1964 р.) для кольоратурного сопрано чоловічого хору і симфонічної оркестри, на слова Т. Шевченка. Камерна кантата “Чотири пори року” для хору без супроводу на народні слова стала у 1970-ті роки прикладом новаторства у цьому жанрі і здобула величезну популярність, виконуючись окремими “порами року” і в цілому.

Так само часто звучать цикли для сопрано у супроводі фортепіано “Енгармонійне” і “Пастелі” на вірші П. Тичини. Ці ранні, дуже музикальні поезії композиторка зуміла передати з великим розумінням і витонченістю.

А “Вітер революції” — симфонія для хору без супроводу на ранні вірші М. Рильського та П.

Тичини? А “Ода музиці” для меццо-сопрано, мішаного хору, камерної оркестри та органу до тексту Б. Олійника? А симфонія-кантата “Пісні кохання” для сопрано, тенора та симфонічної оркестри? Романси для голосу і фортепіано на слова Лесі Українки, П. Грабовського, І. Франка, М. Рильського?

Годі перелічити всі твори Лесі Дичко, та згадаймо хоч найважливіше у інших жанрах. Це три одноактні балети: “Метаморфози”, “Досвітні вогні” (за Лесею Українкою) та “Катерина Білокур” (про народну художницю). Леся Дичко захоплюється органом, і крім використання цього інструменту в оркестрі, написала для нього “Карпатські фрески” та “Закарпатські фрески”.

Неможливо не назвати ще хоч кількох фортепіанних творів, як “Писанки” (1972 р.), “Угорська ода до ювілею УВАН”; “Драматичний триптих” для 2-ох фортепіано був спеціально створений для дуету Люби та Іреней Жуків з Канади. Часто виконується, і закордоном, партита для флейти сольо.

Леся Дичко писала також музику до багатьох документальних фільмів (зокрема, “Скарби стародавньої Русі”), дитячих мультиплікаційних і телевізійних, до фабульного (художнього) фільму “Климко” за повістю М. Вінграновського. Про неї саму створений кінофільм “Писанки” та телевізійний “Натхнення”.

Вище згадувалося вже про різнобічність діяльності Лесі Дичко. Вона композитор і піаністка, педагог і лектор, організатор музичного життя. Її виступи-лекції захоплюють і глибоким змістом, логікою побудови, і чудовою, чистою, полтавською українською мовою. Викладає вона тепер у столичній Музичній Академії (композицію та інструментознавство) і у капелі бандуристів. Входить у Секретаріат Спільки композиторів України, у комітет по шевченківських преміях.

Всіляко допомагає своїм колегам-композиторам і артистам-виконавцям, тепер особливо молодому поколінню. Пригадую, як у минулі роки гаряче захищала перед владою “модерністів”, хоч сама до цього напрямку не належала. Насамперед дбає про справи “ближнього”, відтак тільки, про свої власні. Слід сказати, що не завжди вона знаходить вдячність, але вперто поступає так само.

На щастя, заслуги Лесі Дичко настільки великі, що мусіли здобути офіційне визнання. Вона народна артистка України, лавреат Державної премії ім. Т. Шевченка. За духовні твори, зокрема, дві Літургії, нагороджена орденом св. Володимира.

Леся постійно у праці — і творчій і громадській. То ж побажаємо їй з нагоди славного ювілею (не зрадімо якого, бо вона вічно юна душею) по-гуцульськи: “Щастя, віку, краси!”.

БЕЗСМЕРТНИЙ ДОН КІХОТ

(до 80-ліття)

Історія української мови, літератури та культури ще донедавна нагадувала розбиту, викривлену дорогу, що її топтали, плондрували, руйнували спеціальними вердиктами та актами. Роки немилосердного переслідування української літератури та систематичної заборони української мови не могли не позначитися і на долі українського художнього перекладу, що є не просто невід'ємною ланкою літературного процесу, а й могутнім джерелом збагачення національної літератури та культури. Сумнозвісний указ від 18 травня 1876 року, "коим переводы на малоросійское наречие не допускаются", спричинив нові утиски українського слова, яке намагалося пробити собі дорогу як не оригінальними, то хоча б перекладними творами. Можливо, саме тому так мало маємо сьогодні творів світової літератури в українських перекладах, чимало шедеврів сприймається українським читачем через російське посередництво або зовсім залишається недоступним. Тому найвищого поцінування заслуговує подвижницька праця перекладачів, котрі виводили рідне слово на орбіту вселюдської культури, пересвідчили нас у його безмежних можливостях у змаганні з найрозвинутішими мовами світу.

Таким майстром перекладу є Микола Лукаш, про якого Григорій Кочур (на жаль, уже теж покійний) сказав: "Такі, як Лукаш, народжуються раз на декілька століть". Завдяки йому український народ одержав великі творіння людства у гідному нашого національного бачення і вселюдського художнього мислення відтворенні.

Діяпазон перекладацької діяльності М. Лукаша просто вражає. Йдеться не тільки про ту кількість мов, з яких він перекладав, чи імен, чи твори — завдяки безсмертним перекладам геніального майстра — навічно увійшли до скарбниці української літератури, а й про надзвичайну жанрову і тематичну різноманітність перекладів. М. Лукаш зумів підкорити світовий епос, світову лірику і драму. Він цілком органічно жив у своїх двадцяти чотирьох світах (за його визнанням, саме стільки мов він знав), напрочуд глибоко осягав епоху, відчуваючи за рядками людину, що жила й творила за тієї доби.

Далеко не повний реєстр Лукашевих перекладів засвідчує обсяг його діяльності, вражаючи кількістю імен, різноманітністю літературних течій, напрямів, тенденцій: Роберт Берно, Вільям Шекспір і Льюїс Керролл з англійської;

"яким переклади на малоросійський діалект не допускаються".

Генріх Гейне, Йоган Вольфганг Гете, Георг Траль, Фрідріх Шіллер і Райнер Марія Рільке з німецької; Гійом Аполлінер, Поль Варелі, Поль Вернел, Артюр Рембо, Сен-Поль Ру, Андре Стіль, Густав Флобер, Оскар Мілош, Віктор Гюго з французької; Мігель де Сервантес Сааведра і Педро де ля Барка, Лопе де Вега і Федеріко Гарсія Лорка з іспанської; Джованні Боккаччо, Джанні Родарі і Джузеппе Унгаретті з італійської; Ханан Вайнерман і Давид Гофштейн з єврейської; Ендре Аді і Йожеф Аттила, Імре Мадач з угорської; Петр Безруч, Їржі Волькер і Карел Гавлічек-Воровський, Ундра Лисогорський з чеської; Адам Міцкевич і Юліян Тувім з польської; Христо Смирненський з болгарської; Моїк Іван з словацької і Мацуо Басьо з японської — "при посередництві М. Лукаша до нас у гості, здається завітали прапори світового красного письменства всіх естетичних кольорів, від найсивішої давнини до злободенної сучасності..." (В. Скуратівський. "Йшла пісня сама за мною" // "Культура і життя", 1988 р.). Деякі переклади вийшли окремими книгами, як от: "Фауст" Гете (1955) і "Пані Боварі" Г. Флобера (1961), "Декамерон" Боккаччо (1964) і "Трагедія людини" І. Мадача (1967), "Овеча криниця" і "Собака на сні" Лопе де Веги (1962), поетичні збірки — "Лірика" Ф.-Г. Лорки (1969) і "Поезії" Г. Аполлінера (1984).

Великою подією стало видання у 1965 році повного українського перекладу "Дон Кіхота" Сервантеса. На жаль, Лукаш не встиг перекласти цей геніальний твір до кінця, і його роботу завершив Анатоль Перепада.

У 1990 р. у серії "Майстри поетичного перекладу" вийшла книга М. Лукаша "Від Боккаччо до Аполлінера", що стала своєрідною антологією шедеврів світової лірики. Сюди ввійшло чимало перекладів, що раніше не друкувалися, серед яких дві "Пригоди" з "Пісні про Нібелунгів", великий масив середньовічної японської поезії. Деякі переклади М. Лукаша вміщено у колективних збірках, антологіях, чимало перекладів віршів різних поетів друковано лише у періодиці. "Найкращі з Лукашевих перекладів, — слушно зауважує Р. Доценко у статті "Під знаком Миколи Лукаша" ("Україна", 1988, ч. 50), — це шедеври перекладацької майстерності, конгеніальні рівнотвори в одязі українського слова, філігранно витончені, як до потреби — стримані у вислові або синонімічно розцвічені, але всі — гідні представники великої української мови, що від Сейму й до Ужа; в творчості М. Лукаша органічно об'єдналися схід і захід України". На жаль, творчий доробок М. Лукаша зовсім не вивчено, не укладено

бібліографії його перекладів, праць критичного або перекладознавчого спрямування, що ще чекають свого часу в архіві письменника.

Бездоганний стиліст, М. Лукаш зумів відтворити найтонші нюанси індивідуальної авторської манери, щоразу переключаючись на мовну стихію, він надзвичайно вірно імітує різні, часом протилежні манери, різні поетичні індивідуальності.

І все це не завадило М. Лукашеві створити власний, виразно самостійний стиль перекладу. Його переклади сповнені сили, звучності, соковитості. Це пов'язане з мовною різноманітністю, з багатством розмаїтих інтонацій, співвідношенням звукових повторів, звуків, синтаксичної будови поезій, які він перекладав. Володіння надзвичайно тонким музичним слухом допомагало Лукашеві конгеніально відтворювати ритм, розмір, звукопис поезії. Його переклади настільки співні, що привертають до себе увагу композиторів. Зокрема, молода співачка Алла Попова виконує пісню "Мельник" на слова Лукашевих перекладів Р. Бернса, "Білий мельник, білий" та "Милий, будь смілий", музику до яких написав композитор О. Мельник.

Однією з найголовніших прикмет М. Лукаша було досконале володіння рідною українською мовою, яке дається не легше, аніж знання мов чужих. Ось як писав про це найближчий Лукашів побратим по перу Григорій Кочур: "Лукаш винятково різносторонній стиліст. Знання української мови на всіх етапах її розвитку, в усіх її тонкощах і нюансах поєднується в нього з великою сміливістю та ініціативністю і одночасно з тактом і почуттям міри. Він піднімає на поверхню, активізує і запроваджує до вжитку найглибинніші мовні шари, і архаїзм, і неологізм у нього однаково служать справі художньої виразності". І справді, вільне, виртуозне поводження зі словом є самобутньою рисою творчого почерку М. Лукаша. Високим рівнем свого доробку перекладач відстоював честь і гідність багатющої в усіх стильових вимірах української мови, показав її могутність і глибинність. М. Лукаш широко використовує багатство рідної мови, невтомно вишуковує в її надрах усе нові й нові скарби. Для нього слова, подані в словнику з позначкою "застаріле", "архаїчне", "книжне", "розмовне", "рідковживане" чи "діалектне" і т. п., не є другосортними, віджилими. Використання цих слів разом з численними поетизмами, неологізмами робить мову перекладу барвистою, соковитою, здатною передати найтонші відтінки людських почуттів і переживань.

Уміння відшукувати саме те, необхідне слово у глибинних шарах мови, в усних чи писемних джерелах, робить його переклади неповторними і самобутніми. Шедевром мовної виртуозності М. Лукаша став його переклад поеми Ю. Тувіма "Бал в опері" (1963), прочитавши якого

М. Рильський з якимсь навіть трохи забобонним острахом промовив: "І де він стільки отих слів навікопував!" Звернімо увагу хоча б на цей дієслівний ряд, на експресивну доречність і незамінність слів, що так влучно передає шелест грошей:

В'ється Леівафан злотолуский,
Перевивається на срібні моллюски,
Копишиться вошками, вистрибує блішками,
Повзе більйонними багатоніжками,
Скрізь гроші, як воші, в кишенях кишать,
Мишвою шамочуть, щурами пишуть,
Залазять у душу, там шашелем шиються,
Риються, криються, віються, сіються,
І знову зливаються в люту потвору,
Що, плодячись, пнеться все вгору та вгору,
Од міста до міста, од двору до двору,
Мільярдно кружляє од біса до чорта,
Од чорта до біса безкраїм сувоєм,
Суне нахабно лепрозним ескортом,
Яросно скаче пархатим конвоєм.

Обдаровання перекладача виявляється у легкості перевтілення, що допомагає йому створити рядки, такі відмінні від щойно зацитованого уривка. Йдеться, зокрема, про переклади з Р. Бернса, творчість якого великою мірою визначалася впливом усної шотландської народної творчості. Враховуючи це, М. Лукаш звертається до українського фолкльору, з нього черпає необхідні образи, пересаджуючи таким чином фолкльорну стихію Бернса на український ґрунт:

Дударик грав: ду-ду, ду-ду,
Таки принадив молоду;
Сама невеличка, рум'янеє личко,
А вустоньки на меду.

("Дударик")

Чи такі рядки, що асоціюються з відомою українською народною піснею:

Новина, новина —
Слухайте, дівчата!
На базар привезли
Хлопців продавати.

("Новина")

З такою ж легкістю перекладач входить у світ дитячих мрій, казок, даруючи юним читачам вірші Джанні Родарі, казки Бранка Чопича, Льюїса Керролла. Як лагідно, весело звучать рядки:

Хороший крокодилонько,
Скачавшися в піску,
Пірнає в чисту хвиленьку,
Споліскує луску.
Як він покаже зубоньки,
Привітно сміючись,
То рибоньки-голубоньки
Самі у рот плись-плись!

("Аліса в країні див")

Звичайно, для того, щоб однаково майстерно віддавати і твори філософського звучання, і вірші для дітей, їдку сатиру і трагедію, ніжну лірику і комедію, потрібен неабиякий хист. Потрібен унікальний талант, що його Микола Лукаш засвідчив своїми перекладами.

Мистця такої потужної перевтілювальної сили кожному народові доля дарує, можливо, лише раз на віку. І надзвичайно прикро, що життя так несправедливо обійшлося з цим незмірним талантом. Блискуче сходження на вершину було перерване. Жорстокий прес системи не міг обминути того, хто кидав їй виклик. Хай і виражений він у такому наївному бажанні (ув'язнити його замість хворого товариша), але все ж таки це був виклик, спротив до всього згубного, що утверджувалося в суспільстві і душах. За листом на захист І. Дзюби, за рішучою відмовою покаються у “нерозсудливому” вчинку, почалися гоніння. Лукаша відлучили від Літературного Фонду, перестали видавати; у 1968 році він не став лавреатом Державної премії імені Тараса Шевченка, у 1973 р. його виключено зі Спілки Письменників України. А він, попри проблеми хліба, невлаштованости, не скаржився, відчувався від цілого світу і залишався наодинці з дорогими для нього героями літературних творів, які, розмовляючи чужими мовами, були від цього не менш близькими йому:

Важкі томи стомовних словарів,
Письмовий стіл, залізна койка вбога...
Сюди вночі з'являючись до нього,
Як рівний з рівним, Фауст говорив.

Тут чаклував над словом до знемоги
І чаркував не раз він до зорі
З Бродягою Верленом. Як нікого
Його вітали в скверах козярі.

Це рядки з сонета Д. Паламарчука “Дон-Кіхот”, присвяченого Миколі Лукашеві. Ось так він і жив, відчужений від світу, немов Г. Сковорода, зі своїми уподобаннями та незвичністю поведінки, не здобуваючи ніяких чинів чи титулів. “В іншій країні він був би академіком”, — якимось гірко зауважив Борис Харчук. У нас же цей незрівняний майстер перекладу довгий час огорнений терпким медом напіввизнання. І хоч наприкінці 1980-их років те заблюкване чарівне коло прорвалося, твори Лукаша знову появились друком, залишається нестерпна гіркота від усвідомлення того, що такий незмірний талант встиг поділитися лише часткою творчого багатства, біль за те, що брутальні обставини не дозволили Лукашеві зробити всього того, чого можна було від нього сподіватися.

Та попри всі “відлучення” від літератури, М. Лукаш здійснив творчий подвиг в українській культурі, у нашій духовній історії, ставши її мужнім лицарем, безсмертним Дон Кіхотом:

Химерник, маг, ідальго юродивий,
Безсмертним стилосом творивши диво,
За правду й честь зійшов на ешафот.
У світі зла, нікчемнім і безликим,
По смерті став легендою над віком
Хоробрий лицар, мудрий Дон Кіхот.

Люба Комар. // *Процес 59-ти*. Наукове Товариство ім. Шевченка. Мемуарна бібліотека НТШ. число 3; Львів, 1998.

Коли у 1939 році прийшли більшовики до Галичини, вони намагалися відразу стероризувати населення. Процес 59-ти був одним із перших масових політичних заходів, щоб досягнути ту ціль. Одна із підсудних, засуджених на смерть, Люба Комар-Прокоп подала прямиий, а водночас надзвичайно майстерний, опис арешту, допитів, суду, тюрми та втечу декого із 59-ти. Водночас вона дає нам зрозуміти чому більшовикам не вдалося вселити духа страху та резигнації у душі першого ОУН. Ці спомини, помимо того що вони відносно короткі, подають вдалий образ правдивого ОУН, без зайвої патріотичної позлітки і без радянської демонізації, ОУН яка має правдиве обличчя — організація співпраці молоді в боротьбі за своє будуче, за свою державу.

Нове видання цих споминів підтверджене документами НКВД, читається з застиглим віддихом. Вражає, наскільки це галицьке покоління дівчат проявляло ознаки “нового типу жінки”. Віддані, патріотичні, жертвенні, побожні, готові однозначно і без вагань покласти своє молоде життя у жертву народу. Люба Комар пише про це без патосу і самозрозуміло. Того більшовики не могли зрозуміти. Але вони не могли зрозуміти більше, — прикмети, які знаходимо у багатьох споминах українських в'язнів — збереження людської гідності в малому, що зумовлює, що тої гідності не затрачується у великому. Не могли також зрозуміти відрухового активного спротиву насильству, самооборони, бистроти, второпності дівчат в'язнів.

(Закінчення на 12 стор.)

ВДОВИНИЙ ЛЬОН

Із давніх давен,
аж з дитинства,
лишилася
невибрана
стежечка льону.

Куди веде ця стежина,
а чи кудись приведе?

Чую мамин голос
далеко згори:
не бійся,
не бійся, —

обережно ступай
по небесних купинах
не спіткнися
углиб
ще синішого.

А внизу
ледве чутно спів
про дрібнющий, як спомин,
вдовиний льон. —

Обнялася та пісня
з кучерявим баранчиком
недобраного плоскіну

і принишкли під явором,
що ніяк не забуде
свого людського імення —
василько.

Не було у нас долі —
і долі немає:
тільки небо —
та надто високе.

ЛЕВКО ХМЕЛЬКОВСЬКИЙ

ЦЕ БУЛО НЕДАВНО, ЦЕ БУЛО ТАК ДАВНО...

— Вчора я телефонувала до своєї квартири в місті Прип'яті, ніхто не відповів, — задумливо каже журналістка Лідія Малиновська з черкаської газети "Місто".

Лідія телефонує додому щороку в квітні, знаючи, що ніхто не живе в евакуйованому місті. Збиралися похапцем... Ніхто не знав, що це — назавжди. Взагалі ніхто нічого не знав. Чи меблі, книги, фотокартки пам'ятають своїх власників і чекають на дотик теплої руки? Сюди вже ніхто не повернеться...

Ми з дружиною наприкінці квітня мали два тижні відпочинку в Болгарії. У квітні морський сезон ледве починається, тому ціна кімнати в Будинку журналістів у цей ранній час є доступна... Море ще холодне і нечисленні радянські і польські гості сновігають вздовж пляжу, закохуються, пліткують... До нас підходить колега з Варшави:

— Через радіо передали, що в Україні якась аварія на атомній електростанції...

Поспішаємо до телевізора, вмикаємо болгарські новини. Про аварію у випуску — жодного слова. Гості з Польщі розчаровано підводяться:

— Совети знову граються у мовчанку, підемо слухати радіо з Європи...

Ми залишаємося і не марно. За чверть години починається спеціальний випуск телевізійних новин: у Чорнобилі сталася катастрофа, але становище контролюється, підстав для тривоги немає! Моя дружина, метеоролог, каже, що ядерна катастрофа могла б зашкодити нашому містові Черкасам, бо традиційно вітри дмуть до нас. Добре, що обійшлося... Наступного ранку дві польські журналістки зупиняють мене докором:

такі сталося, є радіяція, але вітер поніс її не в Україну, а на північ, до Білорусі і Польщі.

— Коли ви припините ці неподобства з атомними станціями?! — обурюються мої співрозмовниці.

— Завтра! — відповідаю. Вони спантеличено дивляться на мене.

— Сьогодні я зателефоную до Горбачова, передам ваші слова, а вже завтра він зупинить усі АЕС!

Жінки криво посміхаються. А нам швидше б додому, але зворотні квитки до Києва — на 2 травня і раніше нічого вдіяти не можна... Цього дня наш старший син везиме своїх дітей з Ленінграду на літній відпочинок до Черкас і їхній невеликий літак летітиме над Чорнобилем. Дорогою у наш вагон сідає жінка-лікар, якій наказано прибути з Вінниці до Києва, а потім — в зону катастрофи. Подорожні дивуються — лікар весь час тихенько плаче... У Києві залізничний вокзал вщерть переповнений людьми. На стінах — графік відправлення додаткових поїздів. Біля каси для закордонних туристів — незвична черга. Раніше сюди взагалі тільки іноземців пускали... Касирка хрипло кричить:

— Квиток продаю тільки пасажирам із закордонними паспортами!

На поїзд до Черкас охочих небагато: надто близько від Чорнобиля, кияни прагнуть їхати якомога далі... Мало хто розуміє, що діється, але усі знають: сталося непоправне — нова загроза прийшла в наше життя.

За рік Лідія Малиновська вперше зателефонує з Черкас до покинутої чорнобильської квартири... ■

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

• 3-го березня 1999 р. відбулася зустріч з Генеральним консулом Юрієм Богаєвським у справі подяки за труд і поміч у висилці 2-ох контейнерів з одягом і іншими речами на Закарпаття до Союзу Українок (голова д-р Оксана Ганич).

• **Стипендійна Акція СУА** — Повідомляємо, що, завдяки спонсорам та жертводавцям, у 1998 р. призначено 670 стипендій на суму 128,873.96 дол. У тому числі 476 стипендій одержали учні та студенти України. Пригадуємо, що академічний рік уже почався в Південній Америці та просимо спонсорів, які мають стипендіатів у Бразилії, Аргентині та Парагваю вплатити свої пожертви до Стипендійного Фонду СУА, щоб ми могли їх якнайшвидше переслати.

Чеки просимо виписувати на адресу:

UNWLA SCHOLARSHIP FUND
P.O. BOX 24, MATAWAN, N.J. 07747
ATTN: LUBA VILOWCHTCHUK

Зліва: Оксана Лопатинська — референтка суспільної опіки Округу Нью-Йорк, Генеральний консул Юрій Богаєвський, Лідія Черник — референтка суспільної опіки СУА.

Гуманітарна допомога закарпатцям від Союзу Українок Америки розподіляється у найбільш постраждалих від стихійного лиха райони Закарпаття. Сто один пакунок одержали жителі села Руська Мокра, Тячівського району. Оксана Ганич з депутатом сільської ради М. А. Країло обговорюють проблеми відбудови села та моральної і матеріальної підтримки

його мешканців. Житель села Володимир Менджул, оглядаючи пакунки, говорить: "Які-то прекрасні жінки! Про все вони дбають і чужою бідю переймаються. Так вчасно надали необхідну односельчанам допомогу! Ми, закарпатці, зробимо все необхідне, щоб наш край став ще кращим, ніж був донині".

(Закінчення із 10 стор.)

Книжка Люби Комар-Прокоп важлива ще тим, що дуже мало жінок з підпілля змогли писати про свої митарства, подолання яких становило героїзм. Події і люди у цих споминах живі і правдиві. Дівчата — з гімназії, з університету, просто з дому дають собі раду практично: перша допомога після тортур, якась чистота в камері, психічна підтримка, бистрість, інтелігенція. Присуджені на смерть, вони приготуються до смерті, не падаючи на дусі. Замкнені в палаючій бердичівській тюрмі, вони пробиваються на волю, щоб йти у підпілля.

Спомини автентичні і особливо цінні у від

творенні душевного стану авторки. Сцена, коли в'язні, вперше переїхавши Збруч, кидають записки на дорожніх грудках цукру, варта фільмого кадру. Поведінка Люби Комар-Прокоп при зустрічі із хлопцем-оунівцем, що впровадив її в організацію, але перший заломився, усвідомивши собі, що "вони все знають" — після п'ятидесяти років не тратьє драми. Громадянське виховання молодих жінок, що зуміло дати таких осіб як автор — ось тема для сучасних дискусій.

Одначе, треба висловити одне серйозне застереження до автора, якої життя дальше не було буденним — де продовження розповіді?

Марта Богачевська Хомяк.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

APRIL 1999

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

INVESTMENTS: GETTING STARTED

by OKSANA HOLOVETSKY EVERTS

Building a retirement nest egg has always been a key motivating factor behind investing. Today, we face more challenges to meet our financial goal for a comfortable retirement than ever before. This is the case because in recent years the responsibility of planning for retirement has shifted from the employer to the individual. According to the Social Security Administration, Social Security benefits provide 42% of income for retirees; pensions provide merely another 18%. The difference must be made up through savings and one way to increase savings is through investments. Learning a few investment basics and some of the risk vs. return involved is a good place to begin.

Equities. Stocks offer the best potential for growth over the long term and have performed better than every other type of investment over long periods of time. Stocks are equity investments. When you invest in a stock, you are buying a share in the ownership of a corporation. Investments in stocks pay off in two ways. First, a company may pay out a share of its profits to a stockholder as a dividend. Second, when a company does well, the price of its shares may increase as demand increases. This type of return is known as capital appreciation, the primary objective of most equity investments.

Stocks can also decrease in price. This may occur when a company's performance is below expectations, or when other factors influence the stock market in general. The rise and fall of stock prices can be dramatic, and with this volatility comes market risk, the risk that your shares may be worth less than you paid for them in any given time. Investors in stocks must consider their ability to look beyond the short-term fluctuations in the value of their investments and remain focused on their goal of long term growth.

Fixed income. Less volatile than stocks are fixed income investments. These are debt instruments such as government bonds, corporate bonds and certificates of deposit that pay a fixed rate of return for a specified period of time. At maturity, the principal amount invested is returned. Since fixed-income investments provide a steady stream of income, they tend to be less volatile than stocks, but they are not completely without risk. Fixed income investors are subject to varying degrees of credit risk, the risk that the borrower will default and fail to repay the principal investment amount at maturity. Bondholders are also exposed to interest rate risk. The value of a bond rises and falls with the prevailing level of interest rates. When interest rates rise, bond prices fall, and when interest rates decline, bonds increase in value. The value of the bond sold before its maturity may be more or less than its original purchase price. Fixed-income investments generally do not offer the growth potential of stocks, but provide the regular income needed by retirees. They offer higher yields than short-term investments and add an element of stability to a portfolio.

Cash. The most stable investments are cash-equivalent investments such as money market funds. Money markets exhibit virtually no volatility because of the nature of the investment they hold, generally short-term securities with a maturity of one year or less. A typical investment might be a 60-day U.S. Treasury bill. The superior credit rating of the issuers and the very short maturity term virtually eliminates credit risk, making money market funds extremely safe investments.

Yet even cash equivalent investments are not risk free, nor do they come without a cost. The lower rate of return you often earn on cash equivalents is the

price you pay for the relatively high degree of safety. In addition, cash equivalent investments are subject to the risk that their lower rate of return will not keep up with inflation.

Mutual Funds. A mutual fund is an investment company that pools the money of many individuals and invests on their behalf. These assets are invested by professional money managers in accordance with predetermined investment objectives. In little over a decade, investors have poured over \$2 trillion into the more than 4,000 mutual funds registered with the Security and Exchange Commission (SEC). Mutual funds offer several important advantages that account for their success in recent years. One of the foremost benefits provided by mutual funds is the convenient method they provide for investing in securities markets. By investing through mutual funds, investors can enjoy such benefits as portfolio diversification, liquidity, affordability and freedom from many record keeping chores.

Two additional advantages of investing in a mutual fund are access to professional money managers and the ability to diversify your investments over a broad range of securities -- one of the best strategies for reducing risk. Mutual funds typically invest in anywhere from 30 to 200 securities, creating a much broader range of portfolio diversification than most investors can achieve on their own. Furthermore, few investors have the resources or the expertise to analyze the companies, study the securities markets and evaluate economic trends. Mutual funds provide individual investors with access to the same level of professional money management that only institutions and the wealthiest individuals have enjoyed in the past.

Planning for retirement. One of the most powerful advantages that a retirement plan offers is tax-deferred growth. It represents a powerful means of reducing taxes while accumulating assets for a secure future. Even after retirement, when you may have stopped making contributions to your qualified retirement plan or Individual Retirement Account, these plans continue to offer important tax benefits. You pay no income tax on the interest, dividends and capital gains earned by your retirement account until you begin withdrawals. All of your earnings remain invested and can generate additional earnings. As a result, you can

accumulate more money for your retirement than you could with a comparable taxable account.

Your future financial security may depend on how effectively you manage your retirement assets. Consolidation of your assets can provide you with greater control over your investments and minimize the difficulties associated with monitoring the performance of accounts maintained in several different places.

Once you have consolidated your retirement assets, the next step is to develop an investment strategy. Choosing from among the many investments available may seem daunting, but maximizing the rate of return earned by your investments can make a big difference in the amount of funds available for your retirement.

Of course, any investment strategy must go beyond simply choosing the investment with the highest potential rate of return. The market value of an investment that offers a higher potential return tends to fluctuate more than an investment with lower return potential. This volatility can be more damaging for some investors than for others.

One of the best ways to reduce the risk inherent in any investment is to spread your savings among a variety of asset types with different behavior patterns, a principle known as diversification. Over time, all categories of investment are in and out of market favor. Stocks, bonds and cash equivalent investments often react differently to changes and events in the economy and the financial markets and may not move in unison. Some will perform better than others in any given time. By apportioning your funds among several asset types, you can take advantage of the growth taking place in different sectors of the market. You will also avoid having all of your savings in one type of asset that may not perform well.

You also need to consider the number of years until your retirement and the degree to which you will rely on your retirement plan for income. Risk is related to time: to earn a higher potential return, you either take risks or you take time. Historic data confirm that longer you hold a particular investment, the more likely you are to capture both the up and down phases of its market cycle performance and experience a positive return.

Oksana Holovetsky Everts is a Financial Consultant.

MY FIRST PYSANKA

by GINA M. TABASSO

In order to be fertile
I bow to my grandfather's dream
of coloring within the lines
and shading with the side
of my crayon -- sketching
with light strokes is easier to erase
while drawing is solid lines
dug into the paper, grooved.
I can't do this with an egg,
wax and kistka or I will puncture
the shell and see the sun
in the center of this womb
on which I place colors
and symbols that mean wheat,
tears, children -- nesting around
this embryo that will never be born
because I have traded for it
and give its fertility as a gift
to my grandfather's Chorny Lis.

HAPPY EASTER

PYSANKY

by IRYNA AND IHOR KALYNETS

With a strange stylet and bees' wax
My mother traces designs on the white egg shell.
The pysanka runs all over the little plates
Filled with the golden stew of onion skin,
Infusion of herbs and tree barks,
Potion of spring and autumn leaves -
and the pysanka burns of the orange color
in the filigree of interlaced lines.

And here it is, like a fantastic world,
that tinkles like a sun clot,
where flowers wildly seethe in the dew,
and little deer in the birch sap.
And the stylized gardens are interwoven
In the thick frames of the month of May,
With the thinnest lines of open work it shimmers
of geometric cosmic ornaments.

And I got lost in the world of children's dreams
On the white wrapper of my cradle ...
The brilliant suns through the pysanky
were rolling down from above into my mother's hands.

Translated by Hélène and Nadia Sanko

NEWS FROM UNWLA HEADQUARTERS

REMINDER: MAY 28-31, 1999. UNWLA XXVth TRIANNUAL CONVENTION will take place at the Westin O'Hare Hotel, 6100 N. River Road, Rosemont, Illinois. All information was sent to UNWLA members well in advance. Come one, come all!

JUNE 23-27, 1999. WASHINGTON, D.C. The Ukrainian National Women's League of America, Inc., will participate as one of the cosponsors in the Joint Conferences of Ukrainian American Organizations. This first time ever event will be held at the Hyatt Regency Crystal City at Washington National Airport, 2799 Jefferson Davis Highway, Arlington, Virginia 22022. (Tel. 703-418-1234). The UNWLA program, which begins on Friday, June 25, 1999, and concludes on Saturday, June 26, 1999, will be chaired by UNWLA Vice President Iryna Kurowyckyj. All UNWLA members and their guests are welcome.

NEWS FROM THE UNWLA SCHOLARSHIP PROGRAM. We are happy to announce that 670 scholarships were awarded to students in South America, Europe and Ukraine in 1998. 476 of the scholarship recipients were in Ukraine. Thanks to the generosity of sponsors and benefactors, \$128,873.96 was distributed.

The academic year began in Brazil, Argentina, and Paraguay in March. If you are sponsoring a child in South America, please send in your donation as soon as possible so that we can forward the scholarships to the recipients. Please make checks payable to: **UNWLA Scholarship Fund, P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747, Attention: Luba Bilowchtchuk.**

TWO HUMAN JOURNEYS IN OPPOSITE DIRECTIONS: OKSANA LIATURYNKA (1902-1970) AND OLENA TELIHA (1907-1942)

by HÉLÈNE TURKEWICZ-SANKO

Oksana Liaturynska

Imagine a 1924 café in Prague, perhaps today's Cafe Salvia, where two women are sitting at opposite tables. Perhaps two Ukrainian women who were in Prague in the 1920s may have met in just such a way. They glance at each other, acknowledge each other with a smile and a nod, politely exchange a few words. On finishing their refreshments, they leave, never to see each other again. These two women might be Oksana Liaturynska and Olena Teliha. Born in the early years of the twentieth century, they exemplify through their human journeys and their works the fate of a whole generation of Ukrainian people who went to the former Czechoslovakia to complete their education. Members of the classes of the late 1910s and early 1920s, their journeys would diverge: some would leave Prague and go West and eventually abroad to America; others would go East and return to Ukraine to shape the fate of a nation at the cost of their own lives.

Among the first biographies and identification photos of Liaturynska and Teliha are those found in the

Olena Teliha

Ukrainian Encyclopedia published in Munich in 1955. They help us imagine these women in their pre-teen years. At eleven, Oksana Liaturynska, a native of Volynia, learns of the death of another native of Volynia, the famous poet and writer Lesia Ukrainka. At age 10, Olena Teliha moves with her family from St. Petersburg, where she was born, to Kyiv. During the next two years, from 1917 to 1919, she witnesses the birth of the Ukrainian National Republic. She begins an intense search for her own identity. There are massive funeral on the one hand and the declaration of a nation's independence and sovereignty on the other hand, events that will no doubt strongly influence both women during their formative years.

In 1924, Oksana Liaturynska and Olena Teliha found themselves in Czechoslovakia. Oksana Liaturynska reached Prague via Germany, escaping from Ukraine and a very authoritarian father. She remained in Prague until World War II, devoting herself to her art and her writing. Although she was very shy

You will not take my tears with you --
They are till later stored!
But I shall give you for the fight
My kiss, a piercing sword.

That you may have 'mid whistling steel -
For shouts or silence made -
Lips like a musket's stern discharge,
Hard as a sabre-blade.

Excerpt from O. Telehi's "Verchirnia Pisia", translated by Vera Rich, in The Ukrainian Poets: 463-464

A spear, a fang, a claw, a hoof
A brave man here held foes aloof.
Here mammoths bellowed. Here the bear
Strode shaggy to his cavern-lair.

Here the hawk wheeled in shining skies,
While on the lake a black swan plies.

Excerpt from O. Liaturynska's "Zub, ratyshche, kopyto, pazur..." from The Ukrainian Poets: 441

and very reserved, she became the talk of the town in the Ukrainian emigre community, as a poet and a very successful sculptor. When World War II broke out, Oksana Liaturynska was already well known for her collection of poems *Husla* (1938) and *Kniazha Emal* (1941). Like many Ukrainians, Oksana Liaturynska left Prague for the West in 1945. In 1946, she published the novel *Materynky* and a collection of poems for children entitled *Bedryk*. After a stay in a Displaced Persons Camp in Ashaffenburg, Germany, she managed to come to the United States., settling in Minneapolis and establishing contacts with Ukrainians in Ottawa, Winnipeg and Toronto.

It was a blessing in disguise that Liaturynska found herself in Minneapolis for as one of the oldest cradles of Ukrainian immigration in the United States, the city was also the cradle of the pysanka in America. It is indeed in that city that the technique of writing pysanky was introduced to the American public as a heritage intrinsically Ukrainian. This was done by Maria Procai (1897-1993) in the 1910s in the Minneapolis Public Library. When Oksana Liaturynska arrived in Minneapolis, it was this same Maria Procai who welcomed her into the Ukrainian community and offered her a place to stay in her own home. The pysnka which sustained Liaturynska in her spiritual survival in this adoptive foreign land is immortalized in the book *Velykodnii Peredzvin* (translated as *Easter Pearls*) which was published posthumously in 1986. In this jewel of book we find a collection of twenty poems, each poem facing splendid photographs of pysanky by Oksana Liaturynska. The book also includes a bilingual reproduction of an article she wrote on pysanky in 1952.

Liaturynska remained single; her health was always very poor and she increasingly lost her sense of hearing. This further isolated her from her surroundings

and prevented her from entering mainstream American society, a move which might have secured financial means for her existence. She passed away on June 13, 1970.

Olena Teliha, born Shoheniv, reached Prague via Poland with her family. In 1922, after the Bolshevik invasion of Ukraine, her father and brother were evacuated to Tarnow, Poland; Olena and her mother joined them soon afterwards. The Shohenivs then moved to Podebrady in the former Czechoslovakia and Olena enrolled in the Prague Pedagogical Institute. Upon graduation, she married Mykhailo Teliha, and in 1929 they moved to Warsaw to assume teaching posts. Ten years later, when the Germans bomb Warsaw, the couple moved to Cracow. Olena became deeply involved in the struggle against the Bolsheviks and the Germans and returned to Lviv and ultimately to Kyiv. There she boldly edited the weekly journal *Litavry* (The Kettle-Drums) and became head of the Union of Ukrainian Writers. In 1942, she and her colleagues were arrested. Orysia Prokopiw summarizes the last days of her life in the introduction to *Boundaries of Flame*, a collection of Teliha's works published posthumously by Smoloskyp in 1977:

In 1942, however, during the German occupation of Kyiv, the poetess was arrested on charges of nationalism, specifically for not allowing any panegyric works about the enemy to be published in her newspaper. On February 13, 1942, in Babyn Yar in Lviv, at the age of thirty-five, Olena Teliha together with her husband courageously faced death before a firing squad of Gestapo. [19]

When Olena Teliha was executed in 1942, she was only thirty-five years old. *Boundaries of Flame* contains a total of thirty-five poems. It is as if each year of her tragically shortened life is commemorated by one of her poems.

Both women's human journeys have been carefully retraced and their literary contributions have been carefully collected and published. Today, the educated reader can find two exceptional books: *Olena Teliha Symposium* (1977) and *Liaturyn'ska Collected Works* (1983). In both volumes there is a section reserved for their respective contributions as poets, journalists and critics. There is also a section reserved for articles written and speeches given to honor these two women. The two articles Oksana Liaturynska wrote about Olena Teliha appear in both volumes. In "Pro Oleny Telihi", written September 4, 1946, Liaturynska reveals that she and Teliha never entertained a close relationship. She writes that she can imagine Teliha at social functions, such as evening balls, and in parenthesis, she adds: "Now I vaguely remember meeting her at such events during her first year in Prague, but we both soon forgot this fortuitous encounter." A decade later, residing in Minnesota, Liaturynska wrote a second article which was published in France in *Ukrainske Slovo* (21-XII. 1955-1-I. 1956). We gather that in the 1930s, Liaturynska first read some

poetry written by Teliha, but never met her in person. Then we learn that when Liaturynska's collection of poems *Husla* appeared in 1938, she received a letter from Teliha. She never pursued the correspondence and because of circumstance beyond her control, never strengthened any friendship.

In the United States and Canada, scholars and translators actively work to make Ukrainian poetry known to the general Anglophone public. One of the major books of translated poetry where both Liaturynska and Teliha are represented is *The Ukrainian Poets 1189-1962*, published in 1963 in Toronto, Canada. It is a very significant collection because only five women appear in the publication: Olena Teliha, Oksana Liaturynska, Lesia Ukrainka, Uliana Kravchenko, and Ludmilla Staritska-Cherniakhivska. Three poems by Liaturynska and a short introduction to her work appear in the book. Olena Teliha is also represented with three poems; the short biography that accompanies her poetry contains a paragraph stressing her role as a journalist and an activist. The poetry of both women has also been published in *Our Life* (see Vol. 27, No. 9 (1970):26, Vol. 29, No. 4 (1972):26, Vol. 32, No. 4 (1975):20).

Copyright by Hélène N. Turkewicz-Sanko
John Carroll University
January 1999

Bibliography

- Andrusyshyn, C.H. and Watson Kirkconnell, Translators. *The Ukrainian Poets 1189-1962*. Toronto: University of Toronto Press, 1963.
- Hoshovsky, Bohdan and Svitlana Kuzmenko, editors. *Zibrani Tvory / Collected Works, Oksana Liaturynska*. Toronto: Ukrainian Women Organization, Toronto City Branch, 1983.
- Jordan, Robert-Paul and James A. Sugar. "Easter Greetings from the Ukrainians." *National Geographic*, Vol. 141, No. 2 (April 1972): 556-565.
- Liaturyn'ska Oksana. *Velykodnii Predzvin / Easter Pearls*. Toronto: Ukrainian Women Organization, Toronto City Branch, 1986.
- Luciow, Johanna, Ann Kmit and Loretta Luciow. *Eggs Beautiful - How to Make Ukrainian Easter Eggs*. Minneapolis, Minnesota: Ukrainian Gift Shop, 1975.
- _____ and Luba Perchyshyn. *Ukrainian Easter Eggs and How to Make Them*. Minneapolis, Minnesota: Ukrainian Gift Shop, 1979.
- Nowytski, Slavko and Nadia Nowytski. *Pysanka: The Ukrainian Easter Egg*. Filmart Productions, Inc. 1976.
- Pereyma, Marco. *Pysanka: The Story of a Ukrainian Easter Egg*. Viking Fims, Ltd. 1975.

- Piaseckyj, Oksana. *Bibliography of Ukrainian Literature in English and French: Translations and Critical Works (1950-1986)*. Ottawa-London-Paris: University of Ottawa Ukrainian Studies, 1989.
- Sawycky, Roman. *Ukrainian Film Guide*. Cranford, NJ: "The Keys" Publishing Association, 1980.
- Teliha, Olena. *Polumiani Mezhi / Boundaries of Flame, a complete collection of poetry*. Orysia Prokopiw, translator. Baltimore-Toronto: Smoloskyp Publishers, 1977.
- Ukrainska Encyklopeida*. Munich: Molode Zhyttia, 1955.
- Zdanovych, O., editor. *Olena Teliha Zbirnyk / Olena Teliha Symposium*. Detroit-NewYork-Paris: Ukrainian Gold Cross in USA Oublishers, 1977.
- The author also conducted a personal interview with Mrs. Maria Procai who popularized the art of Ukrainian Easter egg painting in Minneapolis, Minnesota. The interview was conducted at the Ukrainian Gift Shop during the July-August 1983 National Endowment for the Humanities Seminar held at the University of Minnesota Immigration Research Center on "Ethnicity in America" (Seminar Director, Dr. Rudolph Vicoli). A subsequent telephone interview was conducted with Mrs. Procai's daughter, Mrs. Luba Perchyshyn, on January 29, 1999.

HOW TO PICK A HAM: A GUIDE FOR THE CULINARILY CHALLENGED

by TAMARA STADNYCHENKO

I am not a cook. I can, under duress, prepare a meal that is edible and on occasion even moderately enjoyable, but like Herman Melville's *Bartleby*, I would prefer not to. I find the *Joy of Cooking* to be an oxymoron and I marvel at those people who delight in exchanging recipes or recounting in great detail the ingredients of last night's soufflé. When they begin to mention pinches of this or dashes of that, I raise my hand and ask if I may be excused. Close friends and relatives know that dinner at my place means bring your own food or settle for Domino's pizza.

I am awed and intimidated by people who have large collections of cookbooks which they actually use. I own (by inheritance only) a Betty Crocker cookbook which I look at occasionally and then replace on the top shelf of my pantry with the resignation of one who has never learned to read a foreign language. The vocabulary may be there, but the sentence structure is incomprehensible and the nuances are lost in the translation. I also own a marvelously straightforward Ukrainian cookbook which I consult assiduously once a year. Every Christmas I bake twelve *Makivnyky* (poppy seed rolls), not because I want to bake twelve, but because I don't know how to divide the eggs, flour, butter and yeast called for in the recipe into smaller proportions. My third cookbook, the one I peruse about once every two months, is Peg Bracken's "The I Hate to Cook Book." It is funny and I relate to it quite well. Mostly I read passages that catch my fancy without cooking anything at all.

My biggest culinary extravaganza was learning to prepare a Thanksgiving dinner for fifteen people. After years of practice I managed to make the turkey and the potatoes and the gravy and all the rest of the trimmings come out on time, serve everybody, clean up, and thank God that Thanksgiving wouldn't happen again for a whole year. Christmas Eve has always been celebrated at my parents' home with mama cooking the traditional Ukrainian twelve course dinner. Easter has always been celebrated at my godmother's house with ham for those who liked it and turkey for those who didn't. I could never understand how one kitchen could produce both a turkey and a ham at the same time, and though nothing in the world would make me attempt

such a juggling feat, I am filled with admiration for those who can.

Last year, assorted circumstances prevented the Easter trip to my godmother's house and my mother asked if I would mind doing a small Easter dinner just for the family. "Nothing fancy," she said. "Just a ham. That's easy." I don't know what possessed her to make such a request or what possessed me to acquiesce. But having agreed, I was committed. I comforted myself with a mantra composed especially for the occasions: *howhardcanitbe, howhardcanitbe, howhardcanitbe.*

On Good Friday I drove to the local supermarket to pick up a ham. And there they were. Brand name hams and no name hams, Hickory smoked hams, spiral cut hams, whole hams, half hams, pre-cooked hams, glazed hams, ham butts, ham shanks, ham slices -- an entire universe of hams to choose from. I picked one up and put it down. I picked up another and put it down. I picked up a third and put it down. My mantra was powerless and I tried in vain to conjure up the voices of Julia Childs or Betty Crocker or even Peg Bracken. "Come on, ladies," I pleaded. "Just a hint. Just this once. Please." Julia cackled. Betty smirked. Peg giggled. And the hams ... well, the hams just sat there hostile and silent.

I was picking up the eleventh or twelfth ham in the bin when a woman who looked as dazed as I felt approached and asked me the difference between a butt and a shank. I sheepishly confessed that I didn't have a clue. She joined me in my game of *durniy vodu lyav** and there we stood, picking up one ham after another, putting them down and shaking our heads in total confusion. She passed me a ham and asked me what I thought of it. I passed her a ham and asked her what she thought of it. Neither of us made any progress, but we persevered.

I discovered on that Good Friday that misery does indeed love company for we were soon joined by a third woman who informed us that she really didn't know much about hams and would we please explain to her what the difference was between a butt and a shank.

We explained all right and she, reassured that she had fallen in with kindred spirits, assumed the position and joined us in our maneuvers. A trio now, we intrepidly

lifted one ham after another, inspecting, poking, prodding and ultimately replacing each one. It was as if we hoped that one of the hams, poked or prodded in the right way, might take pity on us and announce that it was the right one to take home. The hams remained mute.

Salvation appeared in the form of an elderly African American woman who parked her cart at the foot of the ham bin, looked over the assortment of hams and within seconds, had placed two confident hands on the ham of her choice. With a brisk and practiced motion she hoisted it out of the bin and into her cart. We stood in open-mouthed wonder at such efficiency and one of my hapless fellow ham-pickers poked me with an elbow and hissed, "Maybe we should ask her."

No guts, no glory. As the expert began to wheel her cart away, I asked, "Miss. Could you help us please." She paused politely and I continued. "Can you tell us the difference between a butt and a shank." Her eyes widened momentarily, but regaining her composure, she explained. Her eyes widened a bit more when she realized that this difference was only the beginning of the problem and that the three of us were as lost as ever.

"You all don't know what you're doing do you."

"No, ma'am," we answered in unison.

She sighed and took charge.

"How many people you expecting to be feeding?"

When each of us had replied, she pronounced "You all want butts. You want a five pound butt, you want a seven pound butt and you want the biggest butt they got here."

Like good soldiers, we bent to search the bin for the appropriate butts, found them, and placed them in our respective carts. Like good soldiers, we then stood waiting for further orders. Our commander in chief, who had unwittingly had this greatness thrust upon her, shook her head.

"Hmm, hmm, hmm. You don't know what to do with these either, do you?" she accused. We shook our heads, abashed at being discovered and at the same time knowing that she would make all things right. With a sigh and another shake of her head and a few more hmms, she began coaching us on the intricacies of baking ham butts. She told us how hot the oven should be, how long the ham should be baked, what we should bake the ham in, how we should test the meat for doneness, how to cut ham slices, how to serve them. Without skipping a beat or cracking a smile, she gave us recipes involving pineapples and cloves and ginger ale and brown sugar. She spoke slowly and carefully, like

a teacher well attuned to the particular needs of slow learners and well versed in the art of imparting information clearly and simply. And the three of us listened in rapt attention, not the least bit offended that she punctuated most of her sentences with that tell-all "hmm, hmm, hmm".

We absorbed it all, down to the last warning note about not overcooking the ham because it would turn out "dry as sand", thanked her profusely, wished her a happy Easter and watched her walk away, shaking her head and muttering under her breath. My comrades in arms and I, now fully and meticulously tutored in the art of ham-selection and ham-baking, wished each other a happy holiday, and the best of luck with Sunday's ham dinner. Only one of us had the courage to voice what we had all been thinking and what the elderly woman had probably been muttering under her breath. "Three dumbest broads she probably ever met. A hundred hams in front of their noses and they were all going to starve to death or poison somebody. And for Easter Sunday, no less. Hmm, hmm, hmm."

* Roughly translated as "the stupid one poured water", the phrase refers to a story about a fool who spent his time pouring water from one bucket into another and back again. It is used to describe anyone indulging in the mechanical repetition of a useless and unproductive activity.

** Tamar's ham recipe: Buy a pre-cooked 5 pound ham butt and a can of ginger ale. Read cooking instructions on ham package. Set the temperature as instructed for pre-heating. Place ham in shallow baking dish (pyrex is better than metal). It really doesn't matter which end is up. Pour the can of ginger ale over the ham and place in oven (the ham, not the can). Bake for as long as instructions say. Wait a while before slicing. Feeds four.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

Сир про який сьогодні пишемо — це звичайний білий вершковий сир (Cottage cheese), з якого треба відтиснути трохи сироватки.

ЗАПЕЧЕНА ЛОКШИНА З СИРОМ

- 1 фунт широкої сухої локшини
- 2 ложки масла
- 6 яєць
- 6 ложок цукру
- 1 чайна ложечка ванільового екстракту
- 1 фунт сиру
- 1 горнятко сметани
- 1 горнятко родзинок

Локшину зварити у підсоленій воді і вимішати з маслом. Окремо змішати яйця, цукор, ваніль, сир, сметану у "Foodprocessor" і полити цею сумішшю локшину, додати родзинки, вимішати та вложити у форму (9x12), змащену товщом і обсипану сухарями (тертою булкою). Вставити в нагріту до 375° піч на 40 хвилин (ніж, устромлений всередину локшини, має вийти сухим). Перед печенням потрібно посипати локшину сухарями з маслом, або прикрити злегка станіоном, на пів години, а далі допікати відкритим. Подавати зі сиропом або малиновим, чи іншим соком.

ОЛАДКИ ЗІ СИРУ (МЛИНЦІ)

- 24 унції сиру
- 3 яйця
- 2 ложки цукру
- 1 1/4 горнятка борошна
- 1/2 чайної ложечки солі
- 1/2 горнятка сметани

Жовтки втерти з цукром, додати протертого крізь сито, сиру, вимішати, додати сметану, борошно і сіль. Вкінці легко вимішати зі збитими білками. Ложкою класти невеликі оладки на гарячу олію. Подаючи на стіл, посипати цукром.

СИРНИКИ ВАРЕНІ

- 1 фунт сиру (видушеного)
- 2 яйця
- 3-4 ложки борошна
- 1 ложка цукру
- 1/2 чайної ложечки солі

Сир видушити і протерти крізь ситко. З'єднати з яйцями, борошном, цукром і сіллю. Все добре втерти. Підготовлену масу викладати при допомозі двох чайних ложечок у кип'ячу воду. Варити 5-7 хвилин до готовости. Подавати, поливши розтопленим маслом. Сметану подавати окремо.

БАБКА З СИРУ

- 1 фунт сиру
- 4 яйця
- 1/2 горнятка цукру
- 1/2 горнятка сухарів (тертої булки)
- 1/2 чайної ложечки ванілі

Жовтки втерти з цукром, додати перетертій крізь ситко сир, ваніль і сухарі. Вимішати. Додати збиті білки і легко вимішати. Переложити масу у змащену маслом та обсипану сухарями форму. Запекти в нагрітій до 350° печі до готовости. Бабку подавати на стіл зі сметаною.

СИРНИК З ГОРІХАМИ ЛІЩИНИ

Тісто на спід (Crust)

- 1 1/2 горнятка потертих ванільових тістечок (куплених)
- 3/4 горнятка горіхів ліщини (мелених)
- 2 ложки цукру
- 2 ложки топленого масла

Начинка

- 3 8-унцові пакети сметанкового сиру
- 1 горнятко цукру
- 3 яйця, легко збиті
- 3 ложки шоколадового лікеру
- 2 горнятка сметани
- 2 ложки цукру

Тісто на спід (Crust). Ванільові сухарики, горішки, 2 ложки цукру і розтоплене масло дуже докладно змішати. Втиснути цю суміш у злегка змащену маслом форму, (як на торт), 8-9 інчову, покрити дно і стінки доокруги та охолодити впродовж пів години. Нагріти піч до 300°, пекти 15 хвилин, охолодити повністю

Начинка. Нагріти піч до 350°. Сир (кімнатної температури) збивати в електричній мішалці на низькій швидкості поволі, додаючи невеликими кількостями цукор, по одному яйця і наприкінці алкоголь. Коли вже все докладно буде змішане — вилити в охолоджену форму з тістом. Пекти біля 45-50 хв. Злегка прохолодити і, не виключаючи печі (350°), змішану сметану з цукром виложити на сирник, розпровадити рівним пластом, не торкаючись стінок форми (1/2 інча від стінок) та пекти 5-7 хв. Простудити. Вкласти на ніч до холодильника. Сирник можна тримати в холодильнику тиждень.

ЗАПІКАНКА З СИРУ І МОРКВИ

- 3/4 фунта сиру
- 1 фунт моркви
- 3 ложки манних круп (пшеничний грисік)
- 4 ложки молока
- 3 яйця
- 1 ложка цукру
- 1/4 ложечки солі

Сир протерти крізь ситко. Очищену моркву покласти у кип'ячу воду і варити до готовости. Протерти крізь ситко. Моркву, сир, манні крупи змішати з молоком, двома жовтками, розтертими з цукром і сіллю, додати 2 збиті білки і легко все вимішати. Підготовлену масу перекласти у форму, змащену маслом і посипану меленими сухарями, зверху вирівняти, помастити одним яйцем змішаним з однією ложкою сметани і запікати в печі при температурі 350°. Подавати зі сметаною.

* * * * *

У НЬЮ-ЙОРКУ ВІДЗНАЧЕНО 50-ЛІТТЯ СФУЖО

У неділю, 13 грудня 1998 р. дві жіночі організації — “Об’єднання Жінок ОЧСУ” та Округна Управа Союзу Українок Америки спільно відзначили 50-ліття СФУЖО.

Свято відкрила Марія Лозинська, секретар Головної Управи ОЖОЧСУ, привітавши численних присутніх, а між ними були дві Почесні членки СФУЖО — Христя Навроцька і Олена Процюк. Відтак коротко прочитала історію СФУЖО. Помимо перших тяжких кроків на еміграції 50 років тому, у Філадельфії, в листопаді 1948 року засновано Федерацію. Це здійснили 10 жіночих організацій “Вільного світу” з яких шість були присутніми на зборах, а чотири виявили свою волю стати членами письмово. Тепер СФУЖО нараховує 22 складові організації. Їхньою метою було і є — збереження української окремішності, допомога Україні та задержання доброго імені народу перед чужинцями. Вже сім років Україна вільна, проте, дуже потребує нашої допомоги і мусимо про це пам’ятати!

На закінчення побажала всім Божих ласк і благословення на наступне п’ятдесятиліття. Провідниць СФУЖО, які відійшли у вічність вшанували одноквилинною мовчанкою.

Дальше ведення програми М. Лозинська передала Олімпії Роговській — культурно-освітній референтці Округної Управи СУА Нью-Йорку.

Привітавши присутніх, вона попросила до святкового слова Олену Процюк. Доповідачка представила важливість у громадському житті діяльності СФУЖО, яка зуміла згуртувати жіночі організації дуже різних поглядів, чисельності і громадської орієнтації в одну цілість у якій вони можуть, кожна зокрема і всі разом, працювати для добра нашої Батьківщини і для добра й розвитку жіноцтва.

Федерація важлива ще й тим, що згуртувавшись, ми почували себе сильними і монолітними. Вона є унікальним явищем у житті українок тому, що інші новоприбулі групи жінок не зуміли створити такого центру. О. Процюк згадала всіх провідниць серед яких великої уваги заслуговує постать Олени Кисілевської, яка присвятила велику увагу Федерації на її організаційних початках (1948-56 рр.). Дальше — Олена Залізник (1957-69). За її каденції

проголошено перший конкурс ім. Марусі Бек, яка стала його фундаторкою. Почав виходити журнал “Українка в Світі”, що продовжує існувати вже 35 років. Олена Лотоцька (1970-72) — голова СУА, репрезентувала СУА в Національній Раді Жінок Америки, їздила на Міжнародні Конференції, одна із засновниць журналу “Наше Життя” у якому для СФУЖО була виділена окрема сторінка. Стефанія Савчук (1972-77) — засновниця Жіночого Товариства ім. Ольги Басараб — організації жінок Канади. Лідія Бурачинська (1977-82) — Почесна голова СФУЖО — багатогранна особистість: журналістка, редактор “Нашого Життя”, знавець народного мистецтва. Марія Квітковська (1982-92) — знавець суспільної служби. Людина великого серця, отримала від СКВУ найвище відзначення — медалю св. Володимира. Під час її каденції Централю СФУЖО перенесено до Канади. Тепер головою СФУЖО є Оксана Соколик.

О. Процюк розповіла про працю СФУЖО на міжнародному форумі, зокрема в ООН, де беруть участь Ірина Куровицька, Оля Ставнича і сама доповідачка — Олена Процюк. Вона вирахувала всі загальногромадські акції у яких брали участь представниці СФУЖО.

За цікаву доповідь присутні нагородили її рясними оплесками.

У мистецькій частині взяла участь відома співачка, сопрано, Ляриса Магун-Гурин, яка виконала декілька творів українських композиторів при акомпаньєменті Роней Лендсман.

Виступали також члени Студії Мистецького Слова під керівництвом Лідії Крушельницької. Деклямували: “Contra Spem Spero!” — Ляриса Анастасія Гурин, “Забута тінь” — Надія Татчин.

Усіх виконавців мистецької програми нагороджено довготривалими оплесками, а Олені Процюк і Лярисі Магун-Гурин вручили китиці квітів.

Голова Округної Управи СУА в Нью-Йорку Олександра Кіршак подякувала усім виконавцям програми, Ірині Старосольській і Марії Гусак за підготовку буфету, Теклі Гнатишин за прибрання сцени, всім присутнім за численну участь. Національним славнем закінчено ці ювілейні святкування.

Лідія Магун.

*Різдвяна зустріч 33-го Відділу СУА. Зліва: Сестри Василіянки, Ірина Кашубинська, о. митрат М. Ревтюк, Іванна Шкарупа, Василь Ліщинецький, Міля Русин, Олена Хміляк, Люба Мичковська.
UNWLA Branch 33 Christmas party.*

РІЗДВЯНА ЗУСТРІЧ

17 січня на традиційну різдвяну зустріч у своїй домові зібралися членки 33-го Відділу СУА. Серед почесних гостей були о. митрат Михайло Ревтюк, преподобні Сестри, голова УЗО Василь Ліщинецький, інспектор шкіл Українознавства доктор Степан Воляник, голова Округи Огайо Іванна Шкарупа. Почесних гостей та всіх присутніх привітала голова Відділу Міля Русин. Традиційні свічки засвітила Іванна Шкарупа, а Міля Русин пояснила їхній зміст: перша свічка присвячувалася всім тим, хто боровся за незалежність рідного краю і, ціною життя яких, ми маємо зараз вільну Україну. Полум'я другої свічки горить у честь українського жіноцтва, яке своєю невтомною працею допомагало долати труднощі на різних етапах історії України. Третя свічка була запалена у пам'ять тих членок, які відійшли у вічність, залишивши за собою світлий слід посвяти для загального добра. Їхню пам'ять присутні вшанували хвилиною мовчання.

О. митрат Михайло Ревтюк благословив їжу і напитки, старанно і смачно приготовані членками Відділу Марусею Грабською, Анною Кілярською та Ольгою Охрін. Після обіду була розвагова частина, програму якої склала Олена Хміляк. Вона прочитала вірш "Різдвяні свічі". У виконанні Люби Мичковської прозвучала гумореска Е. Козака "Коляда", а з гарно

складеними привітаннями з нагоди Різдва Христового та побажаннями щасливого Нового року виступили Лукія Гриців та Люба Боднар. Особливого відтінку цьогорічній зустрічі надали спогади Люби Мичковської про останнє Різдво на рідній землі 60 років тому. Звучали колядки, викликаючи в душі кожного дорогої серцю спогади; в них були побажання здоров'я та щастя присутнім, їхнім рідним та близьким. Знайомі мелодії стверджували живучість українських народних традицій, вселяли віру у краще майбутнє рідного краю, добро та злагоду між людьми на порозі двохтисячного року, світлого дня Різдва Христового, до якого залишилося так мало...

В кінці Міля Русин подякувала всім присутнім за участь, а окремо — всім хто готував її. Пан Бемко коротко розповів про свої враження з поїздки на Україну, ознайомив присутніх зі своєю книжкою "Поклін українській землі", дохід з якої призначено на різні цілі в Україні, та вручив чек на 250 дол. — свій даток на допомогу потерпілим від повені в Закарпатті.

Ніна Кулакова,
пресова референтка
33-го Відділу.

86-ий Відділ СУА. UNWLA Branch 86.

МИ ЗАВЖДИ ЗА ПРАЦЕЮ!

СОЮЗЯНКИ 86-ГО ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ В НЬЮАРКУ, Н.ДЖ.

8 лютого 1998 р. після загальних зборів союзнянки 86-го Відділу ім. О. Теліги розпочали новий рік праці.

Управа Відділу залишилася майже та сама, включно з головою Відділу Улянкою Тимкевич.

На перших ширших сходах 8 березня Управа устійнила плян праці. Вирішено індивідуально висилати в Україну рідним і знайомим копії з допису "Наївні слов'янки" з часопису "Нью-Йорк Таймс", щоб остерегти перед непередбаченою небезпекою у чужих країнах при пошуках більших заробітків.

Другу частину сходів виповнила доповідь з прозірками Надії Світличної на тему: "Алла Горська — художник, видатна постать та дійсна душа шестидесятників". Доповідачка висвітлила сторінки життя і творчости А. Горської та до сьогодні нез'ясовану причину її передчасної смерті. Доповідь була з нагоди видання книжки "Червона тілька каліни".

22 березня у залі церкви св. Івана Хрестителя у Ньюарку пройшла надзвичайно успішна виставка праць мистця Рема Бегаутина. Незважаючи на погану погоду й небезпечну дорогу, громада Ньюарку та околиці активно підтримала наші старання і відвідала виставку.

У неділю, 11 жовтня пополудні у цій же залі церкви св. Івана Хрестителя відбулася надзвичайно інформативна та дуже докладна доповідь з прозірками окуліста-хірурга д-р Марти Лопатинської на тему: "Очні хвороби: главкома, катаракти та інші недомагання".

Зранку влаштували продаж доброго до-

машнього печива.

З великою приємністю згадуємо день 15 листопада 1998 р., де з нашої ініціативи до Українського Народного Дому в Ірвінгтоні, Н.Дж. завітала Студія Мистецького Слова під керівництвом Лідії Крушельницької з програмою "Пополудні на весело — гуморески". Це справді був весело проведений час.

Гостею останніх ширших сходів 1998 р. була голова СУА Анна Кравчук. Вона дуже цікаво розповіла про наукову конференцію в Урбані-Шампейн, Ілл. про будучність діаспори. Опісля обговорено теперішній стан СУА, творення нових відділів, вільне членство та ще багато інших актуальних справ.

Цього року наш 86-ий Відділ знову передав 1,000.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, певні суми на Суспільну Опіку СУА та журнал "Наше Життя", оплачуємо стипендіята в Римі, який осягнув ступінь магістра канонічного права. Вислали дві великі посилки з одягом та взуттям до сиротинця у Тернополі. Дальше підтримуємо зв'язок зі союзнянками в Україні, як і тут в Америці. Наш Відділ охоче, зі зрозумінням, причинився до збірки й пакування речей для потерпілих від повені на Закарпатті.

Помітним та додатним є те, що три наші членки належать до Головної і три до Окружної Управ СУА.

1998 рік завершили нашим традиційним різдвяним базаром 6 грудня у церковній залі св. Івана Хрестителя в Ньюарку. Цей базар різдвяних різноманітностей; виробів мистецтва, якісної льотерії та різдвяного печива, був дуже

вдалий завдяки працюючим членкам, гостям-покупцям та доброму добірному товарів.

Управа та працюючі членки 86-го Відділу зразково вив'язуються зі своїх завдань у гармонійній співпраці впродовж цілого року.

Мріємо, щоб створювалися молодіжні від-

діли. Адже ми не вічні, а наша праця ще конче потрібна Україні і молодим доведеться продовжувати нами розпочату справу.

Любомира Бойко,
пресова референтка.

ДЕСЯТИТИСЯЧНА ДОПОМОГА ПОВОДЯНАМ ЗАКАРПАТТЯ В УКРАЇНІ

За ініціативою 27-го Відділу Союзу Українок Америки ім. Ольги Басараб у Пітсбургу, ПА., а особливо невтомної, працюючої голови Люби Глутковської та директора української радіопроеграми Михайла Комічака, 10 тисяч дол. вислано в лютому ц. р. на Україну.

27 грудня 1998 р. наші союзнянки взяли особисту участь у фінансовій збірці так званій "Радіотон" в українській радіопроеграмі, для потерпілих братів і сестер Закарпатської області. Цю радіопроеграму щонеділі, вже майже півстоліття, провадить Михайло Комічак. У його проєграмах часто звучать заклики фінансової допомоги нашої молодій Україні, які завжди є успішними.

О першій годині пополудні радіопроеграму відкрив М. Комічак колядою "Бог Предвічний" і, звертаючись до громади, наголосив на великій потребі фінансової допомоги потерпілим від повені на Закарпатті та надав слово голові 27-го Відділу СУА Любі Глутковській.

У своєму зверненні Л. Глутковська повідомила про жахливий стан потерпілих та просила бути жертвеними. Із подібними закликами виступали о. Епол Ярд — парох української католицької церкви св. Юрія північної частини Пітсбурга та Михайло Корчинський від комітету

допомоги Україні. Усі промовці підкреслювали важливість матеріальної допомоги потерпілим. Союзнянки, які брали участь у "Радіотон": Любомира Глутковська, Анна Конецька, Любомира Йолдас, Ярослав Комічак і Марійка Стародуб. Їм допомагали Олеся Комічак, адвокат Р. Комічак і Осип Полатайко. Під час збірки звучали колядки, що надавало цій акції особливого значення. Результатом одноденної збірки було 6,000 дол., а у наступних недільних передачах пітсбургська громада зложила ще понад 4 тис. дол.

Союзнянки 27-го Відділу складають щире подяку директору радіопроеграми Михайлові Комічаку за його ініціативу та підготову проєграми.

Безмежна вдячність та щире серцеце подяка нашим жертводавцям, які так сердечно відгукнулися на потребу допомоги. Нехай Всевишній Господь благословить Вас своєю ласкою! Дякуємо!

Принадно повідомляємо, що про діяльність 27-го Відділу СУА можна одержати інформації на Інтернеті під WWW. USAOR-NET /uslr/ POLTAVA.

Іванна Старощак,
пресова референтка.

ПЕРШИЙ УСПІШНИЙ КРОК ДО КОНВЕНЦІЇ СУА

резня 1999 року "Розваговий вечір", який відбувся з великим успіхом в аудиторії собору свв. Володимира та Ольги, не дивлячись на великий снігопад, що був великою перешкодою для нас усіх.

Під керівництвом нашої незамінної голови Округи Люби Калін та з допомогою багатьох союзнянок, щоб зберегти кошти, була приготовлена смачна вечеря на 150 осіб.

Рівно о 6-ій годині вечора, не дивлячись на таку холодну погоду, наші союзнянки та гості з різних українських організацій прибули вчасно на цей культурний розваговий вечір. Людмила Протасова, Генеральний консул України в Чикаго, також радо відгукнулася на наше запрошення.

Прикрашали столи і залю наші молоді союзнянки із 85-го Відділу, які вклали багато зусиль для цього вечора. На столах пишались чудові соняшники і ніби всміхалися до нас всіх радістю.

СУА в Чикаго переповнений великою радістю, що цього року в нашому місті має відбутися 25-та Конвенція СУА.

Щоб підготуватися до цієї конвенції нам потрібні фінанси на різні потреби, які ми мусимо придбати своїми силами.

Округа Чикаго вирішила зробити 6-го бе-

Коротким, привітальним словом відкрила вечір голова Округи Люба Калін. Настоятель собору свв. Володимира та Ольги Митрофорний протопресвітер о. Іван А. Кротець поблагословив вечерю.

Після вечері почалася наша прекрасна розвагова програма, якою вміло керувала Роксана Гнатейко Харкевич.

Рута Ріпецька на фортепіано виконала три твори: "Елізі" Л. Бетховена, "Вальс" Ф. Шопена та "Баркаролю" М. Лисенка. Марта Стадник, членка 29-го Відділу СУА, артистично прочитала фейлетон із книжки Романа Чорнобиля "Авто" та гуморески "Волушко" та "Перші Збори" із книжки "Літопис Бойківщини" С. Мороза. Музичний гурт "Галичани" з України, керівник Олеся Коник-Козак, виконали декілька пісень в супроводі бандури, скрипки та акордеону.

На закінчення програми був Павло Супрун, незрячий кобзар-бандурист, великий мистець з України. Він виконав три пісні на бандурі з теплотою і високомистецьким знанням. Він старався передати зміст і характер пісні з поезій Т. Г. Шевченка так, як писав наш поет. Слова поета безсмертні, вони живуть у думках і в душах нашого народу тут і на Україні.

Управа СУА в Чикаго складає найсердечнішу подяку всім, хто прибув на цей вечір та допоміг зробити його успішним. Окрема подяка всім союзникам за допомогу. Управа СУА в Чикаго запрошує всіх на 25-ту Конвенцію СУА.

Валентина Скороход-Хома,
секретар.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

27-ий ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЬГИ БАСАРАБ,
ПІТСБУРГ, ПА.

Річні загальні збори нашого Відділу відбулися 28 лютого ц. р. Голова Відділу Люба Глутковська відкрила збори та пригадала, що лютий є місяцем пам'яті наших героїнь. Галина Михайлів відчитала реферат про життя Лесі Українки. Л. Глутковська також запропонувала, щоб ми приготували реферати про наших героїнь (двововно) для радіопроеграми Михайла Комічака.

Управу на 1999 р. вибрано в такому складі: Любомира Йолдас — голова, Анна Конецька — заступниця голови, Марійка Стародуб — секретар, Ярослава Комічак — фінансова секретарка, Іванна Старощак — пресова референтка.

Плян праці на 1999 рік: участь союзниць у радіопроеграмі, участь в курсі декоративного великоднього печива, влаштування "Вишиваних вечорниць" та ряд інших заходів у культурно-громадському житті нашої пітсбургської громади, які так ретельно виконують наші союзниці.

Іванна Старощак,
пресова референтка.

33-ий ВІДДІЛ СУА ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ПАРМА, Ог.

У неділю, 7 лютого 1999 року, в домівці СУА відбулися загальні збори 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки. Головою зборів була Лукія Гриців, заступницею Люба Лешньовська, секретаркою — Дарія Антон. Від Округної Управи в президію було запрошено Іванну Шкарупу.

На 1999 рік вибрано Управу Відділу в такому складі: голова — Емілія Русин, перша заступниця голови — Оля Дем'янчук, друга заступниця голови — Люба Боднар, протоколярна секретарка — Люба Боднар, кореспонденційна секретарка — Степанія Балагутрак, скарбник — Лукія Медичка.

Референтки: організаційна — Степанія Вільшанецька; культурно-освітня — Олена Хміляк і членки: Люба Мичковська, Лукія Гриців; суспільної опіки — Марія Футей і членки: Стефанія Балагутрак, Ірина Кріса, Ірина Стахур, секретарка — Люба Лешньовська;

стипендійна — Іванна Вовк; мистецько-музейна — Галя Сліпець-Хрін і членка Ірина Сліпець-Демчук; виховна — Люба Сліпець-Лис; господарська — Маруся Грабська, Анна Кілярська, Ольга Охрін; пресова — Ніна Кулакова; зовнішніх зв'язків — Олена Хміляк.

Контрольна комісія: голова — Ірина Дубас, членки — Марія Антонів, Емілія Воляник, заступниці — Віра Смаль-Стоцька, Леся Волошин.

В кінці зборів за пропозицією Степанії Балагутрак та Ірини Кашубинської було обговорене питання надання допомоги старшим членкам Відділу, що набуває особливого значення в зв'язку з проголошенням Організацією Об'єднаних Націй 1999 року роком старшої людини.

Ніна Кулакова-Сікора,
пресова референтка Відділу.

47-ий ВІДДІЛ СУА, РОЧЕСТЕР, Н.-Й.

Збори відбулися 7 лютого 1999 р. Керувала зборами президія у складі: Іванна Мартинець — головуєча, Христя Ковч — секретарка. До президії була запрошена голова 120-го Відділу Ірина Грасман, яка репрезентувала Округну Управу Північного Нью-Йорку. До Номінаційної комісії входили: Іванна Мартинець, Марія Лещишин і Марія Крамарчук.

До Управи Відділу на 1999 рік увійшли: Ірина Руснак — голова, Марія Лілак — заступниця голови, Ірина Михайлюк — протоколярна секретарка, Дора Сторожинська — кореспонденційна секретарка, Марія Костів — фінансова референтка, Марія Джус — скарбник, Аріядна Бах — пресова референтка, Іванна Мартинець — музейно-мистецька референтка, Христя Ковч — заступниця, Марія Крамарчук — організаційна референтка, Анна Чорнобіль — стипендійна, Катря Лялька — суспільної опіки (пакунки), Ольга Червінська — суспільної опіки ("бабусі"), Таня Шутер, Ірина Гафткович, Анна Єйна — відвідинки хворих, Ема Адамчук, Катерина Лялюк, Анастасія Лученко, Катерина Панич — господарська референтура, Марія Лещишин — референтка зв'язків, Тамара Гривнак, Дарія Лесів, Катерина Щур — вільні членки, Контрольна комісія: Ірина

Шмігель, Ольга Ганушевська, Наталія Гуран, Люба Хома.

Аріядна Бах,
пресова референтка.

63-й ВІДДІЛ СУА ім. СОФІЇ РУСОВОЇ, ВОРРЕН, Міч.

Загальні збори 63-го Відділу ім. Софії Русової у Воррен, Міч. відбулися 23 січня 1999 р.

Обрано Управу Відділу на 1999 рік у такому складі: Ольга Гриньків — голова, Ольга Гишак — заступниця голови, Ірина Іваницька — заступниця голови, Ольга Процик — протоколярна секретарка, Євгенія Муштук — кореспонденційна секретарка, Дана Андрушків — скарбник.

Референтки: Катерина Іванчук — організаційна, Ярослава Казанівська — культурно-освітня, Марія Готра — суспільної опіки, Ярослава Казанівська — пресова, Тереса Сливка — господарська.

Контрольна комісія: Марія Цісарук — голова, Олена Гевко, Ярослава Казанівська — членки.

Ярослава Казанівська,
пресова референтка.

64-й ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н.Й.

17 січня 1999 року відбулися загальні збори 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку. Окружну Управу репрезентувала її голова Олександра Кіршак.

Головою зборів вибрано Ніну Самокіш.

Вибрано Управу Відділу в такому складі: голова — Х. Навроцька, заступниця голови — Д. Костів, секретарка — Л. Прокоп, скарбник — Олена Лозова.

Референтки: організаційна — О. Лиховид, культурно-освітня — У. Старосольська, преси — Х. Навроцька, суспільної опіки — Г. Цігаш, господарська — В. Дмитрик, базару — Л. Прокоп.

Контрольна комісія: голова — Н. Самокіш, заступниця — Н. Білоус, членка — Я. Рубель.

Христя Навроцька.

66-й ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ГЕЙВЕН

Загальні збори 66-го Відділу відбулися 13 лютого 1999 року. Від Окружної Управи була голова Округи Нової Англії Марта Рудик. Президію зборів очолювала Ірена Гриневич, секретарювала Лідія Фіцалович.

Управу перевибрано в такому складі: Ірена Гладка — голова, Олександра Кизик — заступниця, Марія Висовська — протоколярна і кореспонденційна секретарка, Ірена Мандич — скарбник і хронікарка.

Референтки: Емілія Іванів — фінансова секретарка і організаційна референтка, Лідія Фіцалович — культурно-освітня, Марія Кульчицька — суспільної опіки, Марія Висовська — пресова, Олександра Кизик — стипендія, Ольга Посполіта — господарська і музейна.

Контрольна комісія: Ірена Марків — голова, Павліна Лодинська і Марія Снігурович — члени.

Марія Висовська,
пресова референтка.

71-ий ВІДДІЛ СУА В ДЖЕРЗІ СІТІ, Н.-Дж.

Загальні збори відбулися 3 січня 1999 р. Головою зборів була Галина Гаврилюк, секретаркою — Стефанія Цьолко.

Управу на 1999 р. перебрано в такому складі: Галина Білик — голова, Галина Гаврилюк — заступниця голови, Іванна Пилипчак — протоколярна секретарка, Стефанія Мацяк — скарбник.

Референтки: Христіна Кахнич — організаційна, Галина Гаврилюк — культурно-освітня, Анна Вішка і Стефанія Білоус — суспільної опіки, Анна Струк — господарська.

Контрольна комісія: Стефанія Цьолко — голова, Ніна Ковбаснюк.

Галина Білик,
голова Відділу.

86-ий ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ
В НЬЮАРКУ, Н.-Дж.

Загальні збори 86-го Відділу ім. О. Теліги в Ньюарку, Н.-Дж. відбулися 31 січня, 1999 р.

Була вибрана президія до якої увійшли: Уляна Кобзар — голова, Оксана Стеранка — секретарка. Уляна Тимкевич залишилася головою Відділу.

Управа Відділу: Катруся Воловодюк — заступниця голови, Наталка Змий — протоколярна секретарка, Марія Українська — кореспонденційна, Надя Канюка — скарбник.

Референтки: Ярослава Балабан — суспільної опіки, Любомира Бойко — пресова, Ліда Гайдучок — культурно-освітня, Ольга Гнатейко — мистецька, Мирося Граб — імпрезова, Дарка Полянська-Стокерт — стипендія, Оксана Стеранка — організаційна, Наталка Буняк і Ліда Величковська — господарські.

Контрольна комісія: Люба Лапичак-Лесько — голова, Ляриса Пенцак і Володимира Васічко — членки.

Номінаційна комісія: Наталка Сигіда й Наталка Клапшак.

Наш, 86-ий Відділ, сердечно вітає нову членку Ренту Саламаху та щиро заохочує зацікавлених приєднатися до нас.

Любомира Бойко,
пресова референтка.

119-ий ВІДДІЛ СУА, ЙОНКЕРС, Н.Й.

Загальні збори відбулися 31 січня 1999 р. при участі 11 членок з загального числа 14. Головою зборів була Люба Сохан, секретаркою — Ольга Женецька.

Управа Відділу залишилася в такому складі, як минулого року: голова — Ірена Моцюк, заступниця — Іванна Ганкевич, скарбник — Марія Борковська, секретарка — Ольга Руденська, організаційна референтка — Олександра Крумшин, суспільної опіки — Лідія Стебельська, мистецько-музейна — Ольга Женецька, референтка стипендій — Ольга Кулинич, господарська — Ірена Гнатів. Головою Контрольної комісії — Алла Трохимчук.

Ольга Руденська,
секретарка.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА СІЧЕНЬ

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Марії Ортинської** складаю **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Іван і Марія Куземські, Філядельфія, Па.

У першу річницю смерті мого незабутнього чоловіка **бл. п. Володимира Кучера** складаю **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Ксеня Кучер.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. мгр Наталії Залуської** складаємо **50.00 дол.**, через 103-й Відділ СУА в Гемстед, на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Богдан і Христина Подолуки.

In memory of **late Katherine Waslo**, one of the founders of Branch 35, UNWLA in Ozone Park, NY, the members of the branch are donating **\$100.00** to the Welfare Fund for orphans in Ukraine. Our deepest condolences to the family.

Branch 35 on Ozone Park, N.Y.

In loving memory of **Katherine Waslo**, who passed away on October 18, 1998 at the age of 100, the following donations were made through the Branch 35 in Ozone Park, N.Y. to the Welfare Fund for orphans in Ukraine; **\$500.00** — Helen and Mike Masnik — daughter with husband; **\$100.00** — Henry Wasloson; **\$25.00** — Monica Altmann. **Total \$625.00.**

У пам'ять **бл. п. Теодора Чіха** складаємо через 70-й Відділ СУА на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу потерпілим від повені на Закарпатті: **по 20.00 дол.** — Марія Бакалець, Ірина Цапар, Марійка Мартинюк. **Разом 60.00 дол.**

На свіжу могилу **св. п. Михайлини Юрчук**, складаємо на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу потерпілим від повені на Закарпатті: **50.00 дол.** — Тамара Гординська; **20.00 дол.** — Дарія Каранович. **Разом 70.00 дол.**

Замість квітів на могилу **бл. п. Михайлини Юрчук** складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу потерпілим від повені на Закарпатті.

Євдокія Блавацька.

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди **50-ліття** подружнього життя моїх любимої бабусі і дідуся Володимири і Стефана Сливоцьких складаю **2,000.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Бабусі і дідусеві бажаю здоров'я і многих літ.

Мая Володимира Сливоцька.

Замість святкових карток складаю **50.00 дол.** (через 12-й Відділ СУА в Клівленді) на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Анна Янсич.

ЖЕРТВОДАВЦІ

89-ий Відділ СУА — Кергонксон, Н.Й.,
допомога сиротам в Україні **115.00 дол.**

ДОПОМОГА "БАБУСЯМ"

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Зварун** (через 33-й Відділ СУА) на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу "Бабусям" зложили **по 50.00 дол.** — Володимир Бабійчук, д-р Юрій Е. Харук, Надя Дейчаківська, Юрій і Роксоляна Гліцінські, Орест і Марія Небеші, Марія Підгородецька, Ростислав і Олена Ратиші, д-р Олександра Шкільник; **по 25.00 дол.** — д-р Мирон і Марта Боднарі, Антонія Дурбак, Мирослав і Євгенія Гейниші, Юрій й Оксана Годованці, Зоріян і Дарія Городиські, Юліян і Тетяна Сілецькі, Дарія Валюх; **по 20.00 дол.** — Ірина Дубас, Ярослав і Дарія Говиковичі, Стефанія Городиська, Марта Кравс, д-р Юрій і Міля Русини; **по 10.00 дол.** — Ірина Кашубинська, Люба Мичковська, Іванка Шкарупа. **Разом 705.00 дол.**

Замість квітів на свіжі могили **св. п. о. Богдана Олеса, Віри Балинської і Валентини Захвалинської** складаю **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу "Бабусям".

Тетяна Ясінська.

ЖЕРТВОДАВЦІ

89-ий Відділ СУА — Кергонксон, Н.Й. **110.00 дол.**
106-ий Відділ СУА — Гартфорд, Кт. **100.00 дол.**

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛЮТИЙ 1999 р.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять **бл. п. Параскевії Чехович** складаємо **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Стефанія і Любомир Гуменюки.

У пам'ять **бл. п. Богдана Лотоцького** складаю через 70-й Відділ СУА **20.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Ірина Чайківська.

У світлу пам'ять **д-ра Олеса Накловича**, мого давнього і доброго колеги, який відійшов у вічність в Каліфорнії 15 грудня 1998 р., пересилаємо **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Д-р Богдан і Віра Томків, старший.

У світлу пам'ять **д-ра Олександра Накловича** пересилаємо **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Д-р Богдан і д-р Мотря Томків, молодший.

Замість квітів на могилу нашої дорогої приятельки **бл. п. Марії Сваричевської** складаємо **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Стефанія і Любомир Гуменюки.

У третю річницю відходу у вічність моєї незабутньої кузинки **бл. п. Зіни Раковської** в її пам'ять складаю **30.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні..

Мельник Софія — Честер, Па.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Константина Галецького** складаю **20.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині висловлюю щирі співчуття.

Лідія Волосянська.

У пам'ять **бл. п. Параскевії Чехович** складаю **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Мар'ян Фічко. Канада.

Замість квітів на могилу моєї приятельки **бл. п. Марії Сваричевської** складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Марія Кузів.

У пам'ять **бл. п. Христини Восвідки** і **бл. п. Ярослава Турянського** складаю **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Віра Кушнір-Винник.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Сембрата** складаємо **15.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині висловлюємо глибокі співчуття.

Люба і Іван Мокії.

У світлу пам'ять мого дорогого чоловіка **бл. п. Олександра** складаю **30.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Іванна Ничка.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Катерини Михаськів**, вдови по Січовому Стрільцеві, матері моєї дорогої приятельки Марійки Мартинюк, складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Горем опечаленій родині висловлюю глибоке співчуття.

Марія Борковська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги Фостяк** складаємо **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Дочці Марті Данилюк з родиною висловлюємо наші співчуття.

Христя і Богдан Сеники — Ярдлі, Па.

У світлу пам'ять **бл. п. Олі Фостяк**, приятельки нашої родини, складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Марія Харина.

Замість квітів на могилу стрийка **бл. п. Зенона Цісика**, складаю **50.00 дол.** (через 43-й Відділ США) на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу потерпілим від повені на Закарпатті.

Люба Павлик.

На нев'янучий вінок у світлу пам'ять нашої найдорожчої мами **бл. п. Катерини Масенко**, довголітньої членки 51-го Відділу США у Мілвокі, Вискансин, яка

відійшла у вічність 8 грудня 1998 року, родина, приятелі, членки США і знайомі на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу потерпілим від повені на Закарпатті зложили: **85.00 дол.** — родина Масенко; **по 50.00 дол.** — 51-ий Відділ США, Марія Вередюк, Anne T. Hafemann; **40.00 дол.** Liz and Rudy Langenback; **35.00 дол.** — Friends from Wiscousin Electric; **30.00** — Rou and Marie Glasgow, Ю. Лоцуш; **25.00 дол.** — Т. McQuire & Mike; **по 20.00 дол.** — І. Новак, Н. Дідун, А. Мельник, Віра і Дарія Лесик, Ірена С. Олексюк, Марія Сидор, Анна Пискіп, С. Морсівія, Dr. Roman and Carole Drazniowsky, Barbara Karow, Dennis and Stephanie Olig, George Uriniuk; **по 10.00 дол.** — В. і М. Пискірі, І. Річардсон, Я. і А. Пискірі, Д. і А. Стойка, А. Шимоняк, Р. Ступницький, Е. Uriniuk, S. Genzler, A. Robinson; **5.00 дол.** — I. and D. Galaszewski. Всім жертводавцям родина Катерини Масенко складає найщирішу подяку. **Разом — 730.00 дол.**

З РІЗНИХ НАГОД

Згідно з рішенням загальних зборів нашого Відділу, які відбулися 7 лютого ц. р., пересилаємо чек в сумі **200.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Управа і членки 47-го Відділу, Рочестер, Нью-Йорк.

ЖЕРТВОДАВЦІ

Борис Галаган — Нью-Йорк, Н.Й.	100.00 дол.
Ірена Гудз (через 93-й Відділ США), Гартфорд, КТ.	50.00 дол.
Марія Дозорска — Тускон, Арізона	10.00 дол.

ДОПОМОГА "БАБУСЯМ"

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять **бл. п. Ірини та бл.п. Ярослава Петровських** складаю **250.00 дол.** (через 65-ий Відділ США) на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу "Бабусям".

Внучка Маруся Головінська-Чен.

Замість квітів на свіжу могилу дорогої тети **бл. п. Олі Фостяк** складаємо **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу "Бабусям" в Україні.

Ярослава й Ярослав Панчуки.

У світлу пам'ять мого найдорожчого і незабутнього чоловіка **о. митрата Мирослава Харини** складаю **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу "Бабусям" в Україні.

Марія Харина.

У пам'ять моєї найдорожчої мамці **сл. п. Стефанії Зварун**, яка упокоїлася 2 листопада 1998 р., складаю **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки США з призначенням на допомогу "Бабусям" в Україні.

Лярісса Музичка.

ЖЕРТВОДАВЦІ

71-ий Відділ США — Джерзі Ситі, Н.Дж.	110.00 дол.
Неоніля Кліш — Філядельфія, Па.	110.00 дол.
10-ий Відділ США — Філядельфія, Па.	100.00 дол.
Ірена Гудз (через 93-й Відділ США) — Гартфорд, Кт.	50.00 дол.

СУСПІЛЬНА ОПІКА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Ми вдячні шановним жертводавцям з громадянства, особливо Українській Кредитівці "Самопоміч" в Нью-Йорку та членам СУА за пожертви, які вони прислали на допомогу потерпілим від повені на Закарпатті. Від Союзу Українок Америки потерпілим від повені вислано 2 контейнери (1,200 пакунків) з одягом, взуттям і побутовими речами, які доставлено на Закарпаття без перешкод, завдяки Генеральному консулові України в Нью-Йорку Юрієві Богаєвському.

Рівнож вислано 15,000 дол. на ліки, харчування та лікування дітей в санаторіях.

Подаємо списки жертводавців, продовження буде у наступних числах журналу.

1-ий ВІДДІЛ СУА

500.00 дол. — 1-ий Відділ: **по 100.00 дол.** — Марія Федерко, Леся Гой; **по 50.00 дол.** — Леся і Ігор Магуни, Лідія Магун; **30.00 дол.** — Параскевія Сусь; **по 25.00 дол.** — Катерина Лис, Стефанія Семущак; **по 20.00 дол.** — Марія Свідрок, Стефанія Гуменюк, Юлія Осіюк, Марія Савицька, Марія Соловій, Соня Вацик; **по 10.00 дол.** — Марія Мотиль, Анна Качарай, Євдокія Кріль, Іванна Мачай, Анна Натина, Марія Сениця, Параскевія Сирко.

3-ий ВІДДІЛ СУА

150.00 дол. — Оксана Біскуп; **120.00 дол.** — Роза і Іван Тимчини; **100.00 дол.** — Марлен Михайлів; **60.00 дол.** — Українська Католицька Церква (АБУМ); **по 50.00 дол.** — Христина і Дейвид Агвіляр, Дженеві Блідий, Марія Кавка, Марі і Володимир Луциви, Ольга і Дмитро Микити, Анна і Михайло Наливайки, Катерина і Роман Пилипак, Ольга і Григорій Сливки, Христина Бойко, Мерелен Михайлів; **45.00 дол.** — Джолянта Солтус; **32.00 дол.** — Михайло Дидик; **27.00 дол.** — Анна і Петро Дворські; **по 25.00 дол.** — Лі і Аліція Кейді, Володимира і Богдан Фостяки, Мерелен Тобасевич, Васків; **21.00 дол.** — Ольга і Григорій Сливки; **по 20.00 дол.** — І. Гарапак, Ю. В. Козак, Христина Бойко; **14.00 дол.** — Марелін Михайлів; **10.00 дол.** — М. В. Довіряк; **по 7.00 дол.** — Христина Вайтінг, Мерелін Тобіасевич.

4-ий ВІДДІЛ СУА

По 50.00 дол. — Ліна і Данило Хромовські, Ляриса і Нестор Голинські, Галина і Ростислав Ратичі; **по 25.00 дол.** — Я. Купчинський, Тирса Павляк, Cecilia DeVaylo.

10-ий ВІДДІЛ СУА

200.00 дол. — Стефан Розок; **по 150.00 дол.** — сеньйори з 24-ої вулиці, Елізабет Бодрі, Б. Луців, **140.00 дол.** — 10-ий Відділ СУА; **по 100.00 дол.** — Н. Кліш, Сасвич; **60.00 дол.** — Анна Марчиско; **по 50.00 дол.** — Бадуляк, Катерина Янковська, Роман Маськів, Марійська Дружина при церкві св. Йосафата, Осипа Филипович, Теодозія Гарасевич, Соня Косик,

Ірена Козак, Іванна і Володимир Возьні, Анна Заброцька; **по 30.00 дол.** — Марта Возьна Чайковська, Софія Гейгер, В. О. Луців, Олена Кульчицька; **по 25.00 дол.** — Я. Добровольський, Надя Лоцуняк, В. Луців, Галина Гомзяк; **по 20.00 дол.** — Анна Андрусак, Марія Богнар, Софія Чабан, Іванна Чучман, Іван Дибіль, Ярослав Мацюк, Б. Я. Медуха, Стефанія Нитяка, Анна Одисей Ортинська, Олександр Васюта, Г. Задворняк, родина Захарчуків, Анна Кос, Ірена Козак, Анна Вомпель; **по 10.00 дол.** — К. Дзюнич, Катерина Дзюнич, Тереса Фещак, Теофіля Книш, К. Личо, Анна Матковська, Надя Опушинська, Ортинська, Христина Озарків, Марта Озарків, Ірина Ванчинська, Софія Коморовська.

19-ий ВІДДІЛ СУА

19-ий Відділ переслав **500.00 дол.** для потерпілих від повені на Закарпатті, які були зібрані з випродажу печива.

18-ий ВІДДІЛ СУА

По 100.00 дол. — Євгенія Цікало, Лідія Крамарчук; **по 50.00 дол.** — Оксана Бачинська, Маруся Дурбак, Дарія Рудакевич; **по 25.00 дол.** — Алекс Крамарчук, Оксана Гной, Уляна Кобзар; **по 20.00 дол.** — Микола Філевич, Ян і Анна Косцьолеки; **15.00 дол.** — Стефан Косцьолек; **10.00 дол.** — Фенонія Ліщинська; **12.00 дол.** — Н. Н.; **3.00 дол.** — Сестри Служебниці.

26-ий ВІДДІЛ СУА

300.00 дол. — 26-ий Відділ; **100.00 дол.** — Віра Гнатюк; **по 50.00 дол.** — Станіслава Гайда, Катерина Кобаса, Емілія Пашкевич; **40.00 дол.** — Магдалина Кочубей; **25.00 дол.** — Анна Заяць; **по 20.00 дол.** — Ніна Кобік, Марія Деркач, Марія Яблінська, Євгенія Кекіш, Анна Коваль, Теодозія Паламарчук; **по 10.00 дол.** — Марія Головка, Гелен Петоскай.

28-ий ВІДДІЛ СУА

200.00 дол. — 28-ий Відділ; **по 50.00 дол.** — Зіновія Бурак, Наталія Кравчук; **по 25.00 дол.** — Надя Бігун, Емілія Онишкевич, Надя Блакида, Олександра Ткач, Наталія Возняк; **по 20.00 дол.** — Ольга Мельник, Ольга Цар; **19.00 дол.** — Олександра Падковська; **по 10.00 дол.** — Роза Кротко, Ольга Мураццак, Софія Андрушків, Таїса Богданська, Марія Храплива, Марія Робак, Марія Семанишин; **6.00 дол.** — Марія Канюка; **по 5.00 дол.** — Анна Мурська, Марія Павловська, Параня Ласко, Юстина Луків, Осипа Яворська.

50-ий ВІДДІЛ СУА

По 100.00 дол. — Лідія Чапельська, Михайло Цяпа; **75.00 дол.** — Дарія Рот; **по 50.00 дол.** — Зеновія Бровінс, Стефанія Рогач, Лідія Соля; **30.00 дол.** — Зіновія Шевчук; **по 25.00 дол.** — Любомира Чапельська, Оксана Гейс, Ася Гумецька, Оксана Огар,

Оксана Тресньовська; по 20.00 дол. — Наталія Гросман, Оксана Огар; по 15.00 дол. — Оксана Стельмах, Надія Стрихар.

54-ий ВІДДІЛ СУА

500.00 дол. — М. Г. Пазуняк; 150.00 дол. — Віра і Василь Грегоровичі; 100.00 дол. — Дарія і Ігор Ліси; 50.00 дол. — Марійка Гавришук; 25.00 дол. — Л. Гинанські; по 20.00 дол. — Михайло і Марта Блекгерст, Євгенія Пісик, Барбара Джамба, Катерина Глянська, Алла Рудавська, Арета Скімей, Анна Зарицька; 15.00 дол. — Оріся Трешневська; по 10.00 дол. — Ірена Біскуп, Катерина Гусак, Юля Трешневська, Марта Трофименко.

83-ий ВІДДІЛ СУА

540.00 дол. — Alan Roberts, Ass. Inc.; по 500.00 дол. — Наталія і д-р Ігор Черники, Сузанна і Ігор Рак, Таїса і Андрій Рак, Анна і Володимир Рак; 300.00 дол. — Стефанія і Дмитро Косовичі; по 250.00 дол. — 83-ий Відділ, Ярослава і Іван Лучечки; по 200.00 дол. — Катря і Ярослав Червоняки, Галя і Ярослав Оберишини, Ярослава і Володимир Трембіцькі, Ольга і Теодозій Зазулі; по 100.00 дол. — Калина і Юрій Бойчуки, Борис Галаган, Люба і Микола Галіви, Едвард Камінський, Лідія і Ярослав Черники, Анастазія Гірняк, Дарія і Богдан Кекіші, Люба і Павло Міхалевичі, Марія і Ярослав Томоруґи, Лідія і Андрій Закревські; по 50.00 дол. — Марта і Андрій Бачинські, Галя Яремко, Донна Чехович, Люба і Ігор Декайли, Ольга Гасцька, Євгенія і Євген Івашківи, Марія і Юрій Штогрини; 40.00 дол. — Ірена Чума; по 25.00 дол. — Ірена і Іван Мокрівські, Олімпія і Володимир Роговські.

84-ий ВІДДІЛ СУА

По 100.00 дол. — Я. О. Іванець, В. Б. Демус; по 50.00 дол. — Віра Боднарук, М. М. Ріпецький; 25.00 дол. — Е. Р. Филипович; по 20.00 дол. — Надія Хойнацька, Катерина Черняк, Марія Кундис, Уляна Павлинська, Тетяна Шпур; 6.00 дол. — Антоніна Шкірпан.

86-ий ВІДДІЛ СУА

500.00 дол. — 86-ий Відділ; 250.00 дол. — Ольга і Мирон Гнатейки; по 100.00 дол. — Анна і Тиміш Гнатейки, Люба Клячко, Катерина і Володимир Воловодюки; по 50.00 дол. — Любомира Бойко, Наталія Буняк, Люба Лапичак-Леско, Наталія і Осип Сигіди, Уляна Тимкевич, Марія і Юрій Українські, Лідія Величковська; 140.00 дол. — Марія Юркевич; по 20.00 дол. — О. О. Бачинські, Ярослав Яворський,

Ірена Яворська; по 10.00 дол. — Іван Копина, Володимир Кух, Люба Ляшук; по 5.00 дол. — Микола Борис, Надія Хома.

5,000.00 дол. — УКРАЇНСЬКА КРЕДИТІВКА "САМОПОМІЧ" В НЬЮ-ЙОРКУ.

ВІЛЬНІ ЧЛЕНКИ СУА

1,000.00 дол. — Володимира і Стефан Сливочькі; 200.00 дол. — Меланія Мазорана; 100.00 дол. — Софія Гулік; 75.00 дол. — Аркадія Стебельська; по 50.00 дол. — Мері Душник, Олександра Ісаєвич-Мейсон; по 25.00 дол. — Ірена Юрчик, Марта Полак; 20.00 дол. — Олександра Боднар; 10.00 дол. — Марта Вігенд.

ЗБІРКА ПРОВЕДЕНА ОКСАНОЮ ПАКУШ — ВІЛЬНОЮ ЧЛЕНКОЮ.

60.00 дол. — Марія Андрійович; по 50.00 дол. — Д. Костюк, І. Купіняк, Марія Лесюк; по 20.00 дол. — М. Бучинський, О. Дрогомерецький, І. Дирів, П. Гомка, М. Крайник, Б. Кульчинський, Мотря Мацілинська, П. Огунчак, Г. Утриско, Каролайн і Стефан Ганчарики, Марія Купчинська, Оксана і Євген Пакуші; 10.00 дол. — З. Г. Княгиницький.

ЗБІРКА ПРОВЕДЕНА ЧЕРЕЗ ОКРУГУ СУА НЬЮ-ЙОРК

500.00 дол. — Округа Нью-Йорк; 70.00 дол. — Осипа Черник-Яворська; по 50.00 дол. — Анна Клоків, Марко і Ксеня Луцькі, Анна і Теодор Островські, Антон Савицький, Мира Мандзюк; по 20.00 дол. — Розалія Фенчинська, Стефанія Савчин, Марія і Роман Тучапські.

ОКРУЖНА УПРАВА СУА Чікаґо переслала 1,500.00 дол. потерпілим від повені на Закарпатті із збірки "Писанка Україні".

ЗБІРКУ ПРОВЕЛА ТАІСА МЕЛЕШКО, вільна членка СУА.

40.00 дол. — Юрко Мекей; по 20.00 дол. — Ігор Дякунчак, Мар'ян Фічко, Василь Фісик, Мирон Галановський, Теодор Коваль, Матвій і Таїса Мелешки, Роман Михальцевич, Ізидор Пасичинський, Володимир Плакида, Пріся Яцук, по 15.00 дол. — Н. Н., Анастазія Серкез, по 10.00 дол. — Лука Кудрик, Стефан Нанашко, родина Серкезів.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Лідія Черник,
референтка Суспільної
Опіки СУА.

Анна Рак,
скарбник Суспільної
Опіки СУА.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу св. п. Марії Сваричевської складаємо 50.00 дол. на Фонд Чорнобиля СУА. Шановній родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Олена і Володимир Шиприкевичі.

Замість квітів на могилу бл. п. Євгена Титли, який відійшов у вічність 15 січня 1999 р., складаю 20.00

дол. (через 28-ий Відділ СУА) на Фонд Чорнобиля, шановній дружині Богдані і братам Богданові і Маркіянові з родинами мої щирі співчуття.

Ірена Качмарська.

ЖЕРТВОДАВЦІ

Христя й Ігор Дякунчаки — Овієдо — Фл. 130.00 дол.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анни Одуляк** складаємо **20.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо щирі співчуття.

Богдан і Ольга Бродик.

На свіжу могилу **бл.п. Йосифа Турянського** складаю **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а дорогій Тасі висловлюю щирі співчуття.

Іванна Ратич.

Замість квітів на могилу **бл. п. Христини Воевідки** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо щирі співчуття.

Управа і членки 78-го Відділу СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги Фостяк** складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дорогий Марті Данилюк з синами висловлюю щирі співчуття.

Олександра Кіршак.

Замість квітів на свіжу могилу дорогі і незабутньої **св. п. Лідії Бурачинської**, Почесної голови СФУЖО і СУА, складаємо **120.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". **50.00 дол.** — 91-ий Відділ, **по 20.00 дол.** — Оля Цегельська, Оксана Кіпа, Богданна Михайлів, **по 5.00 дол.** — Марія Корчевий і Мирося Йост.

Богданна Михайлів,

секретарка 91-го Відділу СУА, Бетлегем, Па.

Замість квітів на свіжу могилу Почесної голови СУА **бл. п. Лідії Бурачинської** складаємо **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

86-ий Відділ СУА ім. Олени Теліги,

Ньюарк, Н.Дж.

У пам'ять моєї найдорожчої матері **св. п. Анни Маркевич** складаю **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" (через 86-ий Відділ СУА).

Меланія Банах.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Лідії Бурачинської** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Христя і Богдан Кульчицькі.

У світлу пам'ять **бл. п. Лідії Бурачинської** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" складаємо **по 50.00 дол.**

**Марта Тарнавська,
Христина і Юрій Ференцевичі.**

У п'ятнадцяту річницю смерті **св. п. Осипа Гоби**, мого дорогого сестрінка і хрещеника, складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" (через 90-ий Відділ СУА).

Ірена Семенюк-Бойко.

У світлу пам'ять чоловіка **бл. п. д-ра Володимира Кокорудз** та швагра **бл. п. д-ра Ярослава Кокорудз**, складаю **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Меланія Кокорудз, Кергонксон, Н.Й.

У світлу пам'ять нашого найдорожчого батька і чоловіка **бл. п. Зиновія Томків**, який відійшов у вічність 6 березня ц. р., складаємо **20.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

**Дочка Марта, син Андрій з дружиною Мартою,
дружина Ірена Білинська.**

У пам'ять дорогих родичів **св. п. Лідії та Дмитра** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" складаю **25.00 дол.**

Аріядна Лапичак-Бах.

Після довгого чекання сповнилася моя мрія і я отримала громадянство США. З цієї нагоди складаю **20.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Єва Козенко.

ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ СУА

У пам'ять **сл. п. інж. Лідії Бурачинської**, колишньої голови СФУЖО і СУА, редактора "Нашого Життя", Почесної голови СФУЖО і СУА, з нагоди тридцятиліття СФУЖО нагородженої званням "Українка року", складаємо **50.00 дол.** на Фонд Репрезентації СУА. Родині і всьому зорганізованому жіноцтву висловлюємо глибокі співчуття.

Окружна Управа СУА, Чикаго, Ілл.

Округа Союзу Українок Америки Дітройт, Міч. складає **500.00 дол.** на Фонд Репрезентації СУА.

Лідія Колодчин, голова Округи.

Загальні збори 47-го Відділу СУА призначили на Фонд Репрезентації СУА **100.00 дол.**

Ірина Руснак, голова Відділу.

100-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ім. О. ЛОТОЦЬКОЇ

119-ий Відділ СУА у Йонкерсі, Н.Й. складає **100.00 дол.** на Фонд ім. О. Лотоцької.

Марія Борковська, скарбник Відділу.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

ВІД 1-ГО ДО 31-ГО ГРУДНЯ 1998 Р.

(Продовження)

Замість квітів на свіжу могилу нашого дорогого приятеля **інж. Євгена Мельника** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Володимир Зарицький.

У пам'ять **бл. п. Мирона і Стефи Грабів** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Арета Бук.

У пам'ять **д-ра Ярослава Падоха** складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Організація Оборони Лемківщини.

У пам'ять **бл. п. д-ра Ярослава Падоха** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Лідія Крушельницька.

Замість квітів на вічну пам'ять **сл. п. Романа Мельника** пожертви на Український Музей зложили: **100.00 дол.** — д-р Стефан Тимків; **по 50.00 дол.** — Лідія Кий, д-р Роман і Ірена Коструб'яки, Дарія Коструб'як, Богдан і Галина Кондратюки, Юрій і Марта Кузьмовичі; **по 25.00 дол.** — Лідія Марковська, д-р Андрій і Лідія Лемішки, Платон і Галина Хоми, Люба Мельник, Дарія Кузик, Віра Сендзік, Ольга Дубик; **по 20.00 дол.** — Людмила Хай, Ірена Яворська, Стефан Поліщук, Франко Грабовий, Володимир Кузик.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. інж. Романа Мельника** жертвуємо **20.00 дол.** на Український Музей.

Орися і Zenko Мандичі.

У світлу пам'ять мого незабутнього брата **інж. Романа Мельника**, який відійшов у вічність 14 листопада 1998 р., складаю **50.00 дол.** на Український Музей.

Софія Мельник.

У пам'ять **бл. п. Романа Мельника** складаємо **50.00 дол.** на Український Музей.

Орест і Міра Луціви.

У пам'ять нашого дорогого сусіда з Коломиї **бл. п. інж. Романа Мельника** жертвую **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Оля Білосор Цегельська.

Як нев'янучу китицю квітів на свіжу могилу **бл. п. Романа Мельника**, чоловіка моєї приятельки, пересилаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Євгенія Добчанська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Куций**, членки 71-го Відділу СУА в Джерзі Ситі, Н.Дж., членки і приятелі зложили датки на Будівельний Фонд УМ: **20.00 дол.** — Іван і Стефанія Цьолки; **15.00 дол.** —

Ірена Качмарська; **по 10.00 дол.** — Володимир і Галина Білики, Христина Кахнич, Галина Гаврилюк, Тадей і Ольга Доманські, Петро і Анна Костики, родина Ілечко, Параня Команецька, Марія Мацяк, Стефанія Мацяк, Богдан і Богданна Лахоцькі, Анна Калинович, Галя і Марія Бадяк, Іван і Анна Вішка, Steve Goras, Параня Шеремета, Роман і Оксана Лахоцькі, Марія Бридун, Катря Безпалко, Теодор і Стефанія Білоуси, Ілля і Марія Шевчуки, Михайло і Іванна Пилипчаки, Степан і Анна Чуйки, Катерина Коць; **по 5.00 дол.** — Ева Дубецька, Степан і Анна Вовкуни, Анна Струк.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Мирослава Юрчука** пожертви на Будівельний Фонд УМ зложили: **по 100.00 дол.** — д-р Микола і Христина Баранецькі, Надія Ковальчук, Стефан і Володимира Сливоцькі; **по 50.00 дол.** — Нестор і Ляриса Голинські, Евстахія Мілянчик і Мотря Мілянчик, д-р Юрій і д-р Люба Стефанівські, Микола і Оксана Яремки; **по 25.00 дол.** — Нестор Ходновський, М. Цісик, О. Дутка; **по 20.00 дол.** — Софія Бішко, Ярослав і Теодозія Кушнірі; **10.00 дол.** — Б. і С. Наугольники.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Михайлини Юрчук** пожертви на Будівельний Фонд УМ зложили: **по 100.00 дол.** — Марія Савицька, Стефан і Володимира Сливоцькі; **по 50.00 дол.** — Микола і Оксана Яремки; **25.00 дол.** — Нестор Ходновський, Ірена Рабій; **20.00 дол.** — В. Літинський.

У пам'ять **бл. п. Михайлини і Мирослава Юрчуків**, батьків Іриней Юрчука, члена управи УМ, пожертви на Будівельний Фонд зложили: **100.00 дол.** — Ольга Гнатейко; **по 50.00 дол.** — Марія Шуст, д-р Роман і Анна Алиськевичі, Надія Світлична і Павло Стокотельний; **40.00 дол.** — Тит і Софія Геврики; **по 25.00 дол.** — Ольга Тритяк, Роман Гавриляк і Марія Тершаковець, Іван і Ярослава Лучечки, д-р Андрій і Татяна Тершаківці, Лідія Крушельницька, Олег Савків, Віра Скоп, Василь Сосяк; **по 20.00 дол.** — Ярослав і Катря Червоняки, Богдан і Ліда Гайдучки.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайлини Юрчук** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Нестор і Ляриса Голинські.

(Продовження в наступному числі)

МИКОЛА ПЕТРЕНКО

ВЖЕ, ВЖЕ-БО ВЕСНА!

А чи вже готові
Прутики вербові?
Вже, вже: світ воскрес,
Сяє сонце із небес,
Сонце з неба припекло —
Звеселилося село!

А чи вже готові
Свічечки воскові?
Вже, вже: бо весна,
Великодній дзвін луна,

Великодній дзвін з небес
Возвіща:
— Христос воскрес!

А чи вже готові
Душі для любові?
Вже, вже: бо краса,
Україна воскресла!
Україна розквіта:
Сам Господь зійшов з хреста!

ПЛАКУЧА ВЕРБА

НАРОДНА ЛЕГЕНДА

Плакуча верба була колись гордим, струнким деревом. Високо вгору піднімала вона своє пишне гілля й красувалась проти ясного неба.

Сонечко тішилося її красою і думало:

“Ніхто не має такого чудового гілля. Верба найстрункіша з дерев. Вона окраса садів!” — і сонце ласкаво усміхалося їй, а небо пестило її...

Але настав страшний день, коли книжники й фарисеї привели Господа нашого на суд до Пілата. І хоч Пілат не знайшов ніякої вини Ісуса, під натиском фарисеїв звелів замучити Христа. Вони мали бити Його, а вкінці розіп'яти на хресті. Жорстокі воїни побігли в сад, щоб знайти різок. Вони побачили вербу, що гордо спиналася гілками до високого неба. Воїни нарізали вербових гілок.

Верба здригнулася від болю, коли воїни обтинали її гілки. Але не здогадувалася, для чого вони брали її гілки. Коли ж побачила, що ними вони били Христа, не витерпіла:

— Яка ж я нещасна! Який же сором, що мої гілки виконують таку страшну, таку ганебну роботу!.. Не можу я дивитися тепер вгору на небо...

Сумно опустила верба своє листя, схилила гілля низько до землі і гірко плакала.

Від того часу верба завжди плаче своїми гілками. Тому й вона плакучою зветься. Вона росте при могилах. Шумом своїм розповідає про страшну подію — вияв жорстокости людей до свого Спасителя.

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА-ЩУР

СВЯТА ВЕЛИКОДНІ

Таке сонце, як писанка,
Зійшло у неділю.
Таке кругле, променисте,
Як яєчко біле.

Такі діти, як те сонце
В вишиванках білих,
Поспішали у церковцю
В Воскресну Неділю.

Такі квіти, як ті діти,
Розцвіли сьогодні —
Вшанувати, звеличати
Свята Великодні.

ІВАННА САВИЦЬКА

ЩО ЦЕ?

По нивці, по травці, по чистій муравці, Чубатка ходила, щось біле згубила. Щось біле, кругленьке, гладке, не маленьке...

Біг зайчик горою, дрібною ходою, побачив щось в травці, в зеленій муравці, біг, біг, спотикнувся, упав, посковзнувся. Ліз жучок горбочком, літнім холодочком, по свіжій травиці, м'якій шовковиці. Ліз, ліз, озирнувся, упав, аж вжахнувся. І котик-муркотик припав на животик, побачив щось в травці, в зеленій муравці, підбіг, переочив, упав, натолочив... І жабка жовтенька товстенька й кругленька, і білка-моргулька, їжак і зозулька шукали щось в травці, в зеленій муравці, щось біле, кругленьке, гладке, не маленьке...

А мишка сміється, за боки береться... Ой жучку, зозулько і білко-моргулько, і зайчику-брате, чи важко вгадати, що біле оце — яйце??

2 листопада 1998 року відійшла у вічність довголітня членка 33-го Відділу Союзу Українок Америки **Стефанія Зварун з дому Шуран.**

Народилася Стефанія 10 вересня 1904 року у Новому Селі на Тернопільщині, повіт Збараж. Рано залишилася без батька. Мати доклала всіх зусиль, щоб дати своїм двом дітям належну освіту та виховання. Стефанія закінчила учительський семінар у Тернополі, у тому ж 1930 році вийшла заміж за молодого адвоката Івана Зваруна. Замешкують спочатку у Збаражі, пізніше повертаються до Нового Села, де чоловік відкриває адвокатську канцелярію. Стефанія допомагає йому в праці, а коли в селі створюється школа-десятирічка — учителює. У зв'язку зі зміною праці чоловіка сім'я переїжджає до Підволочиська, потім — до Тернополя. Розклад політичних сил при кінці війни поставив питання про еміграцію на Захід. Рішення нелегке, бо в сім'ї вже двоє дітей — доня Лярісса та син Андрій. Скитальщина по чужих краях приводить родину до табору в англійській зоні Німеччини — Лібеку. По кількох роках перебування в таборі сім'я переїжджає до Америки, спочатку до стейту Айова, тоді — в Огайо, до Клівленду. Тут зупинилися, тут пройшло багато років активної праці подружжя Зварунів. У 1979 році вони переїжджають до Кентону, де живе дочка Лярісса. Там на 96-му році життя помер чоловік Іван, там пройшли і її останні роки.

СВ. П. СТЕФАНІЯ ШУРАН ЗВАРУН

За цим скупим переліком основних фактів з життя покійної Стефанії Зварун важко побачити, якою ж людиною вона була, який слід залишила після себе у пам'яті тих, хто знав її і працював з нею. На превеликий жаль, все меншає число тих союзниць, саме життя яких вже стало історією. Все частіше доводиться писати посмертні згадки, хоч частково розповідаючи в них про те, який внесок зробили ці люди для загального добра та збереження українства. Дуже активним, багатим за змістом було життя покійної Стефанії. Членкою Союзу Українок вона стала ще в 30-ті роки у Новому Селі, де перейшла майже всі посади від писаря до заступниці голови. В умовах насильної польонізації населення Галичини, союзниці всю свою діяльність скерували на розвиток національної свідомості серед населення на зразках української культурної спадщини, на навчання дітей української мови, бо українських шкіл в той час було зовсім мало. Відкрили український сезонний дитячий садок, організували художню самодіяльність. Драматичний гурток ставив вистави українською мовою. Стефанії часто діставались головні ролі, бо мала добрий голос. Силами члена працював гурток крою та шиття, вишивання. Цей досвід став Стефанії у великій пригоді в таборі у Лібеку,

коли в скрутних економічних умовах табірної життя Стефанія навчала молодих жінок шити, плести, куховарити. Там була створена делегатура українських жінок, Стефанію обрали головою. Жінки опікувалися хворими та самотніми, готували для них скриньки з одягом та харчами. Вони знали — їхня допомога потрібна, бо люди не залишалися наодинці зі своїми проблемами, поруч були свої люди, готові допомогти у важку хвилину. Громадську роботу Стефанія продовжує і після приїзду в Америку, вже у складі СУА у 33-му Відділі. Зв'язок з членками не обірвався і після переїзду до Кентона, здається, зовсім недавно відзначили спільно її 92 роки з дня народження. Поза великою громадською роботою завжди знаходила Стефанія час та сили і для вчительської праці. Вчила дітей рідної мови у рідному селі, починаючи з приватних лекцій, коли для молоді вчительки-українки не знайшлося місця у школі. Впоювала у душі дітей все рідне, українське при навчанні їх в таборі, довгих 18 років працювала в школі св. Йосафата в Пармі, передаючи своїм вихованцям найкращі патріотичні почуття, і свято вірила в те, що прийде час — і її праця буде потрібна для України. І, дійсно, праця багатьох з її колишніх учнів тепер пов'язана з Україною.

Членки 33-го Відділу висловлюють щире співчуття дітям бл. п. Стефанії Зварун: дочці Ляріссі з чоловіком Ярославом Музичкою, синові Андрієві з дружиною Юдитою та дітям Ларою та Олексою, ближчій та дальшій родині.

У домовину покійної покладено землю з могили патронки Відділу Лесі Українки та грудочку землі з-під рідної хати з України. Спи спокійно, дорога Стефаніє, нехай ця земля, покладена до американської, буде символом того, що в далекій Америці ти ніколи не забувала про свій рідний край — Україну.

Ніна Кулакова,
пресова референтка Відділу.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Почесна голова — Іванна Рожанковська
Анна Кравчук — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ольга Тритяк
Софія Геєрик

Марта Богачевська-Хом'як

Ірина Куровицька

Варка Бачинська
Таїсса Турянська
Надія Цвях
Ярослава Рубель
Оксана Фаріон
Марія Пазуняк

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Черник
Ірена С. Олексюк
Люба Більовщук
Марта Ярославич

— 1-ша заступниця голови
— 2-га заступниця голови для справ організаційних
— 3-тя заступниця голови для справ культури
— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
— протоколярна секретарка
— скарбник
— фінансова секретарка
— для справ преси
— вільний член
— вільний член

— суспільної опіки
— виховна
— стипендій
— екології

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Лідія Колодчин — Дітройт
Марія Раковська — Філадельфія
Олександра Кіршак — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Марія Полянська — Нью Джерзі
Іванна Шкарупа — Огайо
Любомира Калін — Чикаго
Марта Рудик — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Центральний Нью-Йорк
Марія Одежинська — зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Рома Шуган — член
Іванна Ганкевич — член
Лідія Колодчин — заступниця
Надія Савчук — заступниця

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англійської частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Honorary President — Iwanna Rozankowskyj
Anna Krawczuk — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Olga Trytyak
Sophia Hewryk
Martha Bohachevsky Chomiak
Iryna Kurowyckyj
Barbara Bachynsky
Taissa Turiansky
Nadia Cwiach
Jaroslawa Rubel
Oxana Farion
Maria Pazuniak

CHAIRS

Lidia Czernyk
Irena S. Oleksiuk
Luba Bilowchtchuk
Marta Jarosewich

— 1-st Vice President
— 2nd VP — Membership
— 3rd VP — Culture
— 4th VP — Public Relations
— Recording Secretary
— Treasurer
— Financial Secretary
— Press
— Member-at-Large
— Member-at-Large

— Social Welfare
— Education
— Scholarship/Children
— Student Sponsorship Program
— Ecology

REGIONAL COUNCILS

Lidia Kolodchyn — Detroit
Maria Rakowsky — Philadelphia
Alexandra kirshak — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Maria Polanskyj — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Lubomyra Kalin — Chicago
Marta Rudyk — New England
Theodosia Kushnir — New York - Central
Maria Odezhynska — Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych — Chair
Roma Shuhan — Member
Iwanna Hankewycz — Member
Lidia Kolodchyn — Alt Member
Nadia Sawczuk — Alt Member

Irena Chaban — Editor-in-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:
Електронна пошта / e-mail: unwla@worldnet.att.net

108 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 533-4646

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

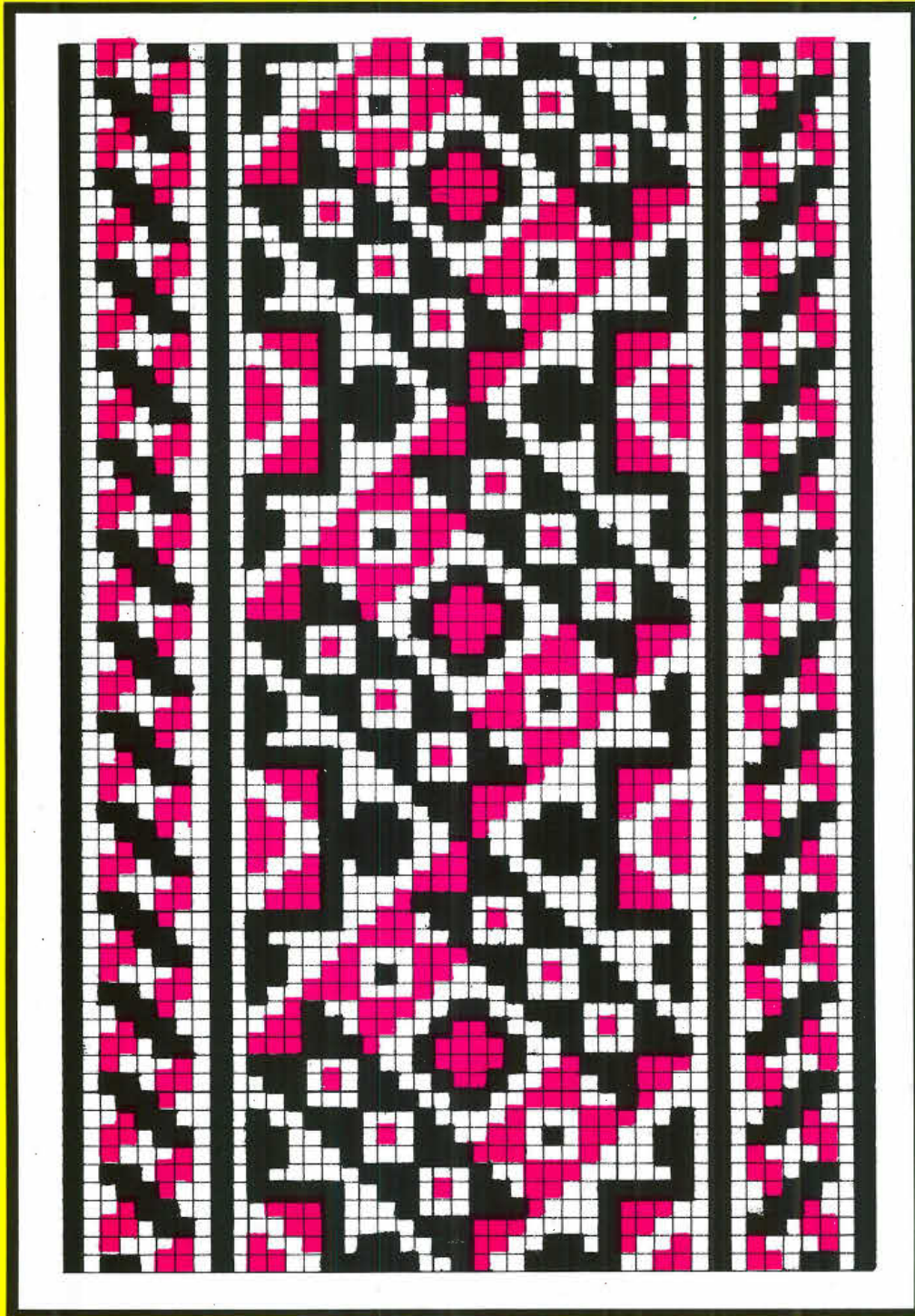
Адміністратор-бухгалтер журналу "Наше Життя" — **Орися Яцусь**
Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**
Tel. & Fax (732) 441-9377

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:
171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:
203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: UkrMus@aol.com

**Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).**

108 Second Avenue, New York, NY 10003

***Взори із альбому "Взори для вишивання", упорядник Ф. Гриневич. Із збірки Євгенії Бачинської Федусевич.
Patterns from the collection of Evhenia Bachynska Fedusevych.***